

Iš BALFo Seimo

Seima atidarė 9 sausio 10 val. ryto M. Michelsonienė. Seimui vesti buvo išrinktas prezidentas, j kurį įėjo pirmininkas adv. Kalinauskas, o jo padėjėjais pp. Rastikienė, Količienė ir kun. Juška. Sekretorius buvo išrinkta pp. Valaitienė, A. Januškevičienė ir Zaranka.

Ponia Nora Gugis sugiedojo abudu himnu, poniai Januškevičienė akompanuojant.

Seimą sveikino BALFo pirmininkas kun. Končius, majoro atstovas, Amerikos Lietuvių Tarybos sekretorius Dr. P. Grigaitis, Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shalna ir kiti.

Delegatų buvo apie 75. Aukų seimas gavo apie 5,000 dolerių.

Kun. Končius padarė labai platų pranešimą apie BALFo veiklą Amerikoje ir Europoje. Tarp kita ko palietė Bendruomenę, kuriai buvo pavesta prižiūrėti BALFo teikiamos pašalpos dalinimą. Bendruomenė norėjusi, kad tokią pašalpą gaunantieji būtų jos nariais ir mokėtų nustatytas duokles. Kun. Končius sakosi pasipriešinęs tokiam Bendruomenės reikalavimui, nes BALFo čarteris to neleidžia. Šio nesuapratimo pasėkioje Bendruomenės pirmininkas p. Zundė, kuris buvo BALFo įgaliotas prižiūrėti pašalpos tiekimą, iš tų pareigų rezignavo.

Šitas kun. Končiaus pranešimas išaukė seime ilgokas diskusijas, kurioms užbaigti buvo pasiūlytos net tris rezolucijos kurios galų gale buvo sujungtos į vieną.

BALFo direktoriatas pasiliko daugumoje tas pats. Pasikeitęs tik keturiems direktoriams.

Seimo laiką pasitaikė labai biauorus oras Bostone. Kai kurie delegatai, norėjusieji atvažiuoti automobiliais, visai negalėjo atvykti. Ir atvykusiems buvo labai sunku išėiti iš viešbučio. Todėl sekantį seimą nutarta laikyti vasaros metu.

Seimui pasibaigus, šeštadienio vakare buvo banketas, kuriame dalyvavo apie 150 asmenų. Susirinkusius svečius sveikino Bostono miesto vardu majoras J. B. Hynes, kalbėjo kun. Končius, vyskupas Brizgys ir Bostono arkivyskupas Cushing. Rimčiausia kalba buvo vysk. Brizgio. Majoras Hynes paskyrė BALFu auką \$200.

Banketui padainavo Dr. Antanėlis Kauno operos solistas S. Liepa ir Bostono Lietuvių Vyrų Choras, muzikui Gaideliui vadovaujant.

Svečių buvo iš Chicagos, iš New Yorko, iš Waterburio, iš Providence'o ir kitų miestų.

Banketė pirmininkavo adv. J. J. Grigalius.

Viskas pasibaigė gražiausio nuotaikoj. Svečias

Norvegai Statys Atominis Laivus

Nori išlaikyti savo vietą pasaulinėj laivinkystėj

OSLO, Norvegija. — Aftenposten rašo apie norvegų laivinkų pastangas pastatyti Rosenbergo mechaninėj dirbtuvėj mašiną — reaktorių, panaudotą atominę jėgą prekybos laivynui.

Norvegų ir olandų bendra atominė laboratorija savo didžiausiu uždaviniu laiko pastatyti atominę reaktorių, motorą laivams varyti (Amerika jau turi reaktorių, numatytą pirmajam atominiam povandeniniam laivui, "Nautulus").

Sprendžiant pagal turimas priemones atominė jėga suvaldyti, reaktoriai galima panaudoti laivams, nemažesniems, kaip 10,000 tonų.

URANO RUDOS IŠ AUSTRALIJOS

Amerika sudarė sutartį su Australija ir ins eksploatuoti urano rudos atsargas Australijos šiaurėje, kur, pagal pranešimus, yra turtingiausios pasaulio urano rudos atsargos.

Nr. 3

WORCESTER, MASS.

Sausio (Jan.) 17, 1953

Vol. XXXVI

"SUOKALBIS" NUZUDYTI SOVIETŲ KARINIUS VADUS

"TERORISTAI ŽYDAI GYDYTOJAI PAPIRKTI VAKARINIŲ VALSTYBIŲ KAIP ŠNIPAI"

LONDONAS. — Rusijos žinių agentūra Tass per radio pranešė, kad teroristų žydų gydytojų grupė nužudė aukštą komunistų valdininką ir bandė likviduoti aukštus sovietų vyriausybės narius ir politikierius. Tass sakė, kad gydytojai buvo apmokėti kaip šnipai — britų ir amerikonių žvalgybos tarnystės agentai — kad žudyti, ne kad gydyti. Radio sakė kad šie teroristai gydytojai, "priklausė prie bendros grupės įpareigotos amerikiečių ir britų žvalgybos tarnystės". Šie gydytojai, kurie priklausė prie tarptautinės žydų buržujų organizacijos buvo suareštuoti už bandymą "likviduoti" tris aukštus maršalus, generolą ir maršalą. Gydytojai kaltinami už tyčiomis paslėpimą ligos kuriomis jie sirgo ir pasikui, per netinkamą ligonių priežiūrą, leido jiems numirti.

Šie rusų pranešimai buvo panašūs į neseniai įvykusius komunistų teismus ir valymus Čekoslovakijoje ir Rytinėje Vokietijoje, kur buvo kaltinami "teroristai zionistai, buržujai žydai reaktiviniai" ir panašiai.

"Tass" sakė, kad devyni gydytojai prisipažino kalte už gen. Aleksej Aleksandrovic ždanovo, komunistų partijos centralinio komiteto sekretoriaus, mirtį.

Telegramos Tarp Popiežiaus Ir Eisenhowerio

WASHINGTONAS. — Agentūra KIPA pranešė, kad pasikietėję telegramomis tarp Pijaus XII ir prezidento Eisenhowerio JAV katalikų tarpe sukėlė didelį pasitenkinimą. Katalikiška spauda ta proga primena generolo Eisenhowerio praėjusiam gegužės mėnesį Zeist mieste Olandijoje pasakytą kalbą, kurioje jis minėjo šv. Tėvą kaip dvasinį laisvojo pasaulio vadovą kovojant prieš komunizmą, pabrėždamas, kad jo pavyzdžiu turėtų sekti visi, ne tik kunigai.

Gen. MacArthur Atsako Trumanui

Gen. MacArthur griežtame pareiškime atsakė prezidentui Trumanui dėl generolui padaryto priekaišto, kad jo nepaklūsumas prisidėjo prie kareivių disciplinos sumažėjimo ir dezertyrų padaugėjimo.

Generolas sako, kad paties prezidento "užgerinipo" politika Korėjoje prisidėjo prie karių upo smukdymo. Be to, gen. MacArthur sako, kad prezidentas be jokio reikalo jį viešai užpildinėja.

ŠIŲLO CHURCHILL'UI DRASIAI VADOVAUTI

Valstybės sekretorius Dean Acheson siūlė anglų vadui Churchill'ui imtis aktingiau vadovauti Vakarų Europai ir spręsti drasiai Viduriniųjų Rytų problemas. Tokį pasiūlymą sekretorius padarė prieš Churchill'ui išvykstant iš Amerikos.

nuo "širdies ligos" 1948 metais. Gydytojai prisipažino, kad bandė nužudyti maršalą Vassilevsky, sovietų ginkluotų jėgų ministrį; maršalą L. R. Govorov, Leningrado, sovietų pėstininkų jėgų generolą; gen. S. M. Štemenko ir adm. G. I. Levencenko, rusų laivyno viršininkus.

Sekantieji rusai gydytojais apkalinti: prof. M. S. Vovsi; V. N. Vinogradov; M. B. Kogan; P. I. Yegorov; A. Feldman; I. G. Etinger; A. M. Grinstein, B. I. Mairov ir G. Kogan.

Sovietų laikraščiai reikalavo greito nuteisimo devynių gydytojų. Komunistų laikraščiai "Pravda" ir "Izvestia" smerkė sovietų apsaugos organus ir jų vadus už apsilėidimą ir tinginystę, kad anksčiau nebuvo sušėkti gydytojų darbai. Lavrenti P. Beria yra sovietų Politbiuro narys, kuriam pavesta vidaus apsauga ir neseniai buvo apsiereiškimai, kad jo garbė gėsta sovietų vyriausybėje.

Areštai rodo nepaprastą vidaus nepastovumą ir krizį Maskvoje. Neatsižvelgiant ar yra tiesos gydytojų apkaltinimuose, šis įvykis įrodo, kad premieras Stalinas ir jo pagelbininkai abejoja apie savo asmenišką saugumą, taigi nepasisiiki savo politiška ir militariška organizacija.

Anglijoje Gyventojų Skaičius Mažėja

Londonė pasirodė 88-tas iš eilės oficialis anglų metraštis, kuriame paduodama visokių statistikų. Pasirodo, jog pradėdant 1947 metais gimimų skaičius Anglijoje nuo vieno milijono nukrito iki 800,000.

Idomu pastebėti ir toks faktas. Prieš 80 metų Anglijoje išmirdavo kasmet 240,000 vaikų nesulaikusių 5 metų amžiaus; 1951 metais jų mirė tik 30,000. Taigi, šiuo atžvilgiu Anglijoje padaryta didelė pažanga.

Generolo Duktė Kalės Iki Mirties

Armijos teismas Tokio mieste nuteisė Mrs. Dorothy Krueger Smith, Amerikos pulkininko Anbrey D. Smith žmoną, kalėti iki gyvos galvos už savo vyro nudurimą peiliu. Mrs. Smith yra generolo Krueger duktė. Teismas, po gydytojų liudijimo, atrodė ją kalta dėl vyro nužudymo.

BAISI ORO NELAIME

MOSES LAKE, Wash. — Čia C-124 Globemaster lėktuvas nukrito ir sudegė su 134 kariais, vykstančiais namo.

EISENHOWERIO INAUGURACIJA

WASHINGTON, D. C. — Antadienis, sausio 20-tą bus istoriška diena republikonams, kada jų partijos prezidentas bus prisiekdintas. Per virš 20 metų nebuvo republikonų prezidento, todėl Washington bus trijų dienų šventė.

Savaitę prieš sausio 20-tą, Washingtono miestas buvo pasiruošęs, pasipuošęs. Visur plevsuoja vėliavos, patriotiškos iškabos. Jau 60,000 tikietai paradi visi išparduoti; 15,000 balius užkvietimų pasiūti, dar penkis kartus daugiau neužtektų visiems, kurie jų reikalavo.

Tie kurie ruošė inauguracijos iškilmes, National Republican Committee viršininkai, apskaitliuoja, kad Washington bus 500,000 svečių ir čia yra 1,000,

000 gyventojų. Reikės daug ekstra kambarių. Viešbučiai jau visi seniai pripildyti ir privačiuose namuose užprašyti kambariai. Svečių atvyks iš visur, Alaskos, Guam, net ir iš Korėjos garbės sargyba iš veteranų.

Nors inauguracijos iškilmės tęsis per tris dienas, sausio 20-tą, pačios svarbiausios užims tik 45 minutes, pradedant 11:45 val. ryto. Tada bus prisiekdintas gen. Eisenhoweris kaip prezidentas ir Richard Nixon, viceprezidentas. Muzikališką programos dalį išpildys Marinių Orkestras, solistė Dorothy Maynor, ir solistas Eugene Conley, Metropolitan operos tenoras, Aukštasis teisėjas Fred M. Vinson prisiekdins prezidentą ir senatorius William Knowland iš Kalifornija prisiekdins vicepirmininką.

AR ATOMISKŲ ŠNIPŲ MIRTIS BUS ATIDĖTA?

WASHINGTON, D. C. — Teitėjas Kaufman, kurs nuteisė Julius ir Ethel Rosenberg, atomiškus šnipus, mirti, praigilno bausmės išpildymą iki penkių dienų po prezidento nutarimo — arba prezidento Trumano, arba Eisenhowerio. Kasdien matyti, kad Eisenhoweriui teks nuspręsti ar suteikt pasigailėjimo Rosenbergams. Baltųjų Namų sekretoriai mano, kad vargiai bus laiko prezidentui Trumanui, nes jis pasitraukia antradienį, tik 5½ dienų teliko. Per tą laiką prezidentas Truman turi daug

korespondencijos atlikti ir kitų reikalų. Pasigailėjimo prašymo dokumentai dabar randasi Justicijos departamente. Iš čia bus perduoti valstybės prokurorui James P. McGranery, kurs peržiūrės ir perduos prezidentui Trumanui su jo rekomendacija. Prie Baltųjų Namų pikietuoja dvi atskiros grupės, viena reikalauja pasigailėjimo, kita jų mirties.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

50,000 Dalyvavo Kardinolų Karunavimo Apeigose

Vatikano Miestas. — Septyniolika Katalikų bažnyčios kardinolai priėmė savo keturkampias raudonas biretas iš Popiežiaus Pijų, 22 minutų apeigose. Jie dėvėjo, pirmą kartą, savo naujus purpuro rūbus. Septyni kiti nauji kardinolai, kurie negalėjo atvykti į Romą, vėliau gaus savo biretas ir bus išventinti per popiežiaus atstovą savo kraštuose.

— Majoras John Eisenhower, būsimoj prezidento sūnus, baigė karinę tarnybą Korėjos fronte, ir grįžo namo, dalyvauti tėvo inauguracijoj Washington, sausio 20 d. Jisai sugrįž po trisdešimt dienų vėl į frontą.

— Amerikiečiai per Lietuvos radijus Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje, taip pat lietuvių komunistų spaudą tebeuolami ir toliau. Kom. propaganda, aiškindama kodėl negali susitarti dėl Korėjos, nurodo, kad "amerikiečiai veidmainiškiausiai skelbia, jog belaisviai nenori grįžti. Tai netiesa. Jūs sulauko amerikiečiai. Imperialistai nenori laikytis Ženevos konvencijos, kurią 1949 m. pasirašė tiek anglai, tiek amerikiečiai ir kuria visi karo belaisviai privalo būti grąžinti į savo kilmės kraštus. . . Humaniško elgimosi skelbėjai slapta išvežė į Ameriką 1600 belaisvių, kad per juos išmėgintų atominės bombos veikimą žmogui. Amerikiečiai sudėgino gyvus 800 belaisvių bemėgdindami naujus liepsnosvaidžius. Bankininkai iki šiol iš Korėjos konflikto pelnė 23 milijardus dolerių. Amerikos militaristai ruošia naujus žudikų ir smurtininkų kadrus sukelti naujoms avantiūroms pasaulyje. . ."

— Vilniaus radijo pranešimu, Vilniaus vid. mokyklos mokytoja Br. Katilienė, girdamasi, kad dabar esą "keliasdešimt kartų daugiau mokyklų negu buržuazinėje Lietuvoje", pažymėjo, kad "pagal Stalino penkmetį visos septynmetės mokyklos (jų esą 2,512) taps dešimtmetėmis (vid. mokyklų dabar esą 872), ir nebebus vaiko Lietuvoje neišėjusio vidurinės mokyklos". Per šiuos metus tik naujų vadovėlių buvė išleista 113 bendro 1,919,000 egzempliorių tiražo.

— Sov. Lietuvoje chorai jau pradėti mokyti dainų, su kurio-

Stiprios Kautynės Korėjos Fronte

SEOUL, Korėja. — JT armija fronto viduriniame ruože atmušė stipriausius savaitės laikotarpio komunistų puolimus.

Tame ruože trijose vietose kinų daliniai, viso 1,200 vyrų kartojo antpuolius, pergrupuodami ir papildydami nukentėjusius kuopas, bet pasisekimo neturėjo.

JT bombonešiai tęsė toliau sekmadienį ir pirmadienį geležinkelio mazgų naikinimą užfrontė. Arčiau fronto buvo apmėtytos bombom 12 priešė kariuomenės stovyklų, sunaikinta 10 karo medžiagų sandėlių ir 15 artilerijos lizdų.

Infuenzija Jungtinės Valstijose

CHICAGO, Ill. — Kaikuriuose Jungtinių Valstybių dalyse plėtojasi inflienza ir kitų plaučių ligų epidemijos. Kaikurios mokyklos uždarytos ir kituose, ne tik vaikai bet ir mokytojai apsirgę, nesilanko į pamokas.

Greencastle, Indiana valstijoje, į 24 valandas susirgo 230 asmenų, delko Depaun universitetas buvo uždarytas 8 dienom.

Texas valstija pranešė, kad 25,000 asmenys susirgo inflienza. Devynios mokyklos uždarytos ir epidemija platinasi penkiose apskrityse.

— Prie Obelių kaimo netoli Vilniaus statoma elektros jėgainė. Džiaugiamas, kad jai statyti buvė atvežti 30 tonų plieno iš Minsko, kad tas labai patenkinti jos šviesa Adomo Mickevičiaus vardo ūkio kolchozninkai, o nuo Dono ir Volgos atvykę "savatoriai" schanovininkai mokė lietuvius "ac'onalaus darbo". Stotis numatyta galutinai baigti iki gruodžio 31 d. Viršum visų pastatų išleista milžiniška penkiakampė.

— Britų nepaklausomas savitrašis "The Observer", rašydamas apie "valymus" Sovietų Sąjungos komunistų partijoje, pažymi, kad po 19-jo partijos kongreso narių priėmimas į partiją atliekamas labai atsargiai. "Pravda", komentuo-dama šį reikalą ir jį n pritardama, nusiskundžia, kad dar ir dabar partijos komitetai dažnai esti per minkšti. Dėl nepateisintų priežasčių dar vis priima į partiją netinkamų žmonių. Dar vis tebesama tendencijos priimant naujus narius kreipti daugiau dėmesio ne į kokybę, bet į kiekybę. Kai kuriose periferinėse respublikose, tarp kurių pažymėta ir Lietuva, "net liaudies priešai buvo priiminėjami partijos nariais", pastebi "The Observer".

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

HARTFORDO LIETUVIAI

Ir Jų Kultūrinė Ir Organizacinė Veikla; Bendruomenės Šventė Ir Kitos Žinios Visuomeninės Veiklos.

SVARBIAUSIAS šioje savaitėje dėmesis vietos lietuvių ir laukiamas Amer. Liet. Bendruomenės įkurdinimo — "krikščynų" šventės, kuri bus labai iškilminga, įdomi mūsų žmonėms. Šventės proga, 18 d. sausio, bus koncertinio skonio meninė programa, kurią išpildys žymūs menininkai, operos solistas STASYS LIETAVIS ir literatinio meno rašytojas ir humoristas ANTANAS GUSTAITIS, jiems talkininkaus muzikas prof. VYTAUTAS MARJOSIUS. Greta šių menininkų dalyvauja programoje vietos lietuvių vyrų orkestras, kuris jau pasiekė aukšto lygio dainavimą, bus ir Manchesterio lietuvių choras, kalbės JAV LB LOKO Pirm. gerb. Prel. Jonas Balkūnas, žymiausias dvasiškis prelegentas.

Ši lietuvių bendruomenės iškilmingoji šventė, tikriaus sakant, bendruomenės įkurdinimo "krikščynų" bus nepaprastai įvykis. Kadangi mūsų išėjimo žmonių daugumai dar nepilnai aiški, suprantama BL idėja ir tikslai, tarsi proga šios šventės bus išryškinti, išaiškinti.

Po šventės, netenka abejoti, kad LB kultūrinė veikla ateityje mūsų mieste ir jo apylinkėse ryškiai pasirodys, bus plėtojamas ir organizacinis darbas platum mastu, lietuvių registravimas etc. Mūsų organizacijų, klubų ir parapijos vadovybės tikisi, kad vietos lietuvių per savo bendruomenę pasieks ne tik tai, kaip prašoma apjungimo, bet ir tautinės vienybės ir visuomenės dėmesio bei kultūrinės veiklos, kuri pastaraisiais dešimtmečiais laikais žymiai susilpnėjusi mūsų mieste ir apylinkėse.

Kitas vietos lietuvių žygis didžiųjų užsimojimų bus minėjimas Vasario 16-tos — Nepriklausomybės dienos Bushnell Memorial Theatre. Į rengimą neprik. dienos minėjimo įsijungė vietos visi aktyvūs lietuvių ir lietuvių Hartfordo ir kitų miestų tikslu pasiekti pasisekimo įscenizavimui nepriklausomybės gražaus minėjimo. Programą išpildys iš Clevelando garsieji čiuroliončiai artistai. Susidomėjimas didelis čiuroliončių meniniais talentais.

Klubiečiai Ir Klubietės
Liet. Amer. Pil. Klubas turi du skyrius, pašalpinį ir nepašalpinį. Pastarame klubo skyriuje vyrai ir moterys dalyvauja. Metiniam susirinkime nauja valdyba šio klubo skyriaus išrinkta iš moterų. Pirm. bus gerb. p. A. Stankevičienė, žymi veikėja; jos padėjėja p. A. Gižienė, Sekr. p. N. Položienė, Kasin. p. M. Pil-

Thompsonville Conn.

BALF 97 Skyriaus Veikimas Nors mūsų maža lietuvių kolonija, bet stengiasi lietuvių dirbti, kiek pajėgia. BALF 97 Skyrius, baigdamas 1952 metus susirinko ir apkalbėjo savo veikimą ir prisiminė Europoj likusiuosius lietuvius, kuriems reikia mūsų pagalbos. Čia pat susirinkusieji nutarė pagalbėti praktišku būdu, paaukoti tiems nelaimingiesiems mūsų brolius. Tuoj sumetė \$42.00. Po \$5.00 aukojo: Kaz. Šilanskas, Alek. Alšauskas, A. Petrakis, Juozapas Juškas, Juoz. Jetkevičius, J. Miglinas, J. Dudavičius, J. Žukius ir Kar. Miglinas. Po \$2.00 aukojo: J. Čiapulis. Po \$1. aukojo O. Lakšūnienė.

Per šitus metus BALF 97 skyr. pastangomis viso suaukta ir BALF Centrai pasiūsta — \$201.00. Tos aukos daug kam nušluostė ašarų, o ligoniams pailgino gyvenimą.

kauskienė ir kasos glob. p. Siurviėnė.

Ligi šiol per virš dešimtmetį valdyba būdavo mišri — iš vyrų ir moterų, dabar lietuvių, kurios sudaro arti 2/3 narių skaičiaus, nukonkuravo vyrus. Šiame susirinkime jos išsirikino ir veikiančias komisijas. Išskyrus BALFo atstovus — p. Al. Kelėnį ir p. Kaziumienę, visos kitos komisijos bus iš lietuvių! Į klubo direktoriatą, visgi, pateko du vyrai — W. M. Chase ir p. A. Rėkus. Sveikiname naujas pareigūnes nepašalpinio klubo. Visos į vadovybę patekė aktyvios veikėjos.

Teko patirti, kad bus šaukiamas metinis susirinkimas Tėvynės Mylėtojų Draugijos narių neužilgio. Reikia pastebėti, kad TMD skyrius, po jo atgaivavimo 1946 m. buvo labai aktualus ir daug veikė kultūrinėje srityje kai draugijai vadovavo jos labai pasišventęs W. M. Chase. Jo įtaka TMD skyrius stiprėjo ir augo narių skaičiu. Po Baltimorės nevykusio Seimo, per du metus TMD Centro vadams bemiegant, užmigo TMD skyrių veikla, kiti jau susilikvidavo, tarsi ir mūsų TMD skyriaus nariai apsnudo ir per pastarąjį 1952 m. tikrai vieną pramogą — dr. J. Basanavičiaus 25 m. mirties sukaktį paminėti surengė. Nepasitenkinimas narių centraliniu vad. letargu ir netvarka draugijoje, ypač p. W. M. Chase, mūsų skyr. Pirmininko, bene bus priežastis mūsų TMD skyriaus neveiklos. Gal metiniam susirinkime paaiškės priežastys esamos padėties ir bus pasisakyta dėl TMD ateities. V. M.

Brooklyno Klubas Minės 50 Metų Gyvavimo Sukaktuves

Apie kovo 5 dieną, šių metų, Brooklyno Lietuvių Atletų Klubas svęs savo 50 metų gyvavimo sukaktuves. Kad tinkamai paminėt tą svarbų įvykį, komitetas mano turėt didelę salę šaunų programą ir kvietė Jack Sharkey ir kitus žymus sportininkus.

Su virš 50 metų atgal, žymesni Brooklyno lietuviai sutvėrė ir pavadino vardu Lietuvių Gimnastikos Klubą. Bet kiek vėliau oficialiai išėmė čarterį 5 dieną, 1903 m. Antanas Kandrotas, vienas iš pirmų to klubo narių, pagarsėjo visoj Amerikoj, kaip drutuolis ir 1907 metais jau buvo žinomas svetimtaučių tarpe kaip "Lithuanian Lion" ir lietuvių tarpe buvo žinomas kaip pirmas lietuvis drutuolis Amerikoj. Kiti to klubo nariai tapo žymūs pramonininkai ir visuomenės veikėjai. Dabartiniu laiku dar yra Dėdė Ambražėjus, X. Strumskis, J. Garšva ir gal kiti.

Nuo suorganizavimo keli metai vėliau buvo žinomas vardu Lietuvių Atletų Klubas ir nusipirko savo namą, 168 Marcy Ave., Brooklyne, N. Y. Savo name padarė užėigą ir užpakalyje kūno lavinimo kambarį, kur per daug metų jauni vyrai galėjo lavintis kumštynių, ristynių, kilnojimo ir kitu sportu.

Apie 15 metų atgal, aplinkybių verčiamas turėjo panaikinti gimnastikos kambarį ir ton vieton įtaisė valgyklą, kuri yra iki šiam laikui — tai Brooklyno Atletų Klubas ir Baltimorės Atletų Klubas, kuris porą metų atgal šventė 25 metų gyvavimo sukaktuves. Chicago lietuviai savo laiku turėjo net kelis klubus, bet iš tų visų išdygo dabartinis Baltos Rožės Klubas, kuris mažai ką bendro turi su sporto veikimu. John Jakubs

BALF Didžiojo New Yorko 1952 m. Vajaus Komiteto Pirmininkas Algirdas Brazis ir išdininkas Leopoldas Dymša, New Yorko Vajuje surinktasias aukas įteikia BALF Direktorių Valdybai. Iš aukotojų pats A. Brazis surinko \$347.00. Paveiksle kairė sėdi: BALF Centro išdininkas Albinas S. Trečiokas, BALF Pirmininkas Kan. Dr. J. B. Končius, vicepirmininkė Alena Devenienė, vidury. Dešinė sėdi: iš eilės New Yorko BALF 1952 m. Vajaus pirmininkas Algirdas Brazis ir išdininkas Leopoldas Dymša. Stovi, kairė BALF Centro Finansų Sekretorius adv. S. Bredes, Jr., vidury vicepirm. Juozas Boley ir dešinėj Direktorius Juozas Ginkus.

NEW HAVEN, CONN.

Pavykęs BALF Skyrius Rūbų Vajjus

Lapkričio mėnesį ir gruodžio pradžioje, įvyko mūsų kolonijoj BALF naudai rūbų vajus, į kurį mūsų vietos lietuvių, taipgi ir svetimtaučiai gausiai atsiliepė. Buvo suteikta labai gerų naudų siltų reikalingų rūbų del mūsų brolių ir sesių tremtyje esančių, neužmiršti ir tie mažutėliai.

Viso rūbų pasiūsta 2,000 svarų į BALF Centrą. Didelė padėka priklauso mūsų klebonui kun. E. A. Gradeckui ir vikarui kun. A. Zanavičiui už paskatinimą parapijiečių prisidėti prie šio taip svarbaus darbo aukojant rūbus. Padėka priklauso kiekvienam lietuviui bei lietuvaitei, kuri savo atliekamais rūbais pasitengė prisidėti prie šio naudingo rūbų vajaus, kuris rūpinosi pridengti savo likusius brolius ir seses tremtyje šiame šaltes žiemos metu.

Padėka priklauso komisijai, kuri susidėjo tikrai iš kelių BALFo valdybos narių ir taip tvarkingai ir sumaniai pravedė visą darbą ir suruošė siuntinius ir jos pasiuntė į BALF Centrą.

Kalėdų Šventės

Kalėdų šventės mūsų parapijoj praėjo labai pakilusioj ir iškilmingoj nuotaikoj. Tikinčiųjų prisirinko pilneti bažnyčia išklausyti piemenėlių šv. Mišių. Klebono kun. E. A. Gradecko širdingi sveikinimai ir linkėjimai, ir trumpas bet įspūdingas pamokslas jaudino visus, ir perkėlė nevieną mintimį į Lietuvą, kur praetytė šventė Kalėdas dar jaunystės dienose.

Šv. Kazimiero parapijos choras vad. gerb. varg. Aug. Roselli giedojo kalėdines giesmes ir iškilmingas šv. Mišias. Išėjus

Žodelis-kitas Apie Kun. Joną Švagždį

PHILA., PA. — Pastaroju laiku, kaip praneša lietuviški rimtieji laikraščiai, tai kunigui Jonui Švagždžiui iš Brockton, Massachusettso jau 70 metų amžiaus, kuris tai yra ir man, žemiau pasirašusiam gerai pažįstamas, nes laike klebonavimo pas mus jurgiečius a. a. kunigo Mykolo Šedvydžio, tulą laiką kaip jo pagalbininkas, pas Philadelphiaus jurgiečius buvo ir kunigas Jonas Švagždis. Ir tada tai, jau neminant jo puikių pamokslų, dėka jo pagalbos, pamokinimo ir paakstinimo, tarp jurgiečių įvairius kilnus veikimas tiesiog žydėte žydėjo. O man brėžiančiam šiuos žodžius, teko su jo keletą kartų privačiai pasišnekučiuoti apie įvairius svarbius dalykus, tai iš jo lūpų trykškiedavo tada tiesiog filozofiška išmintis. Todėl tai proga jo tos gimimo sukakties ir tariu jam: "Ad multos annos!" ... ilgiausių metų! ... ir viso to, ko trokštą jo kilnoji širdis! Kazys Vidikauskas

iš bažnyčios vieni kitus sveikino su švenčių linkėjimais.

Nauji Metai

Palydėjus 1952 metus į praeitį ir reikia atsimint, kad tais praeitais metais buvo nuveikta daug gražių darbų dėl labo mūsų parapijos, labdarybės ir mūsų tėvynės laisvinimo, taipgi BALFo naudai. Prie to reik neužmiršti, vietinės artimo meilės darbai. Dabar sulaukus naujų metų, klausimas yra: ar mes vėl būsim pasiryžę atlikti panašius didelius ir naudingus ir labdaringus darbus.

Brangios sesės ir broliai lietuvių, kaip praetytė taip ir šiais metais dirbkim gražioj vienybėj del mūsų parapijos, apie kurią sukasi visas mūsų veikimas, del tėvynės išlaisvinimo, del šelpimo tremtyje pasilikusius, del labdarybės, del kultūros ir del viso kas tikrai neša gerą mūsų tautai tėvynai ir bažnyčiai. M.

Trumpai Iš Los Angeles, Calif.

LOS ANGELES, Calif. — Vyčių kuopos gruodžio mėn. susirinkime į naująją valdybą išrinkta: Joe Guest, pirm.; A. Skirius, vice-pirm.; M. Laurinaitis, finan. sek. Joe Guest, šiometinis pirmininkas, mokytojauja vienoje Los Angeles pradžios mokykloje.

Sausio 11 d. Los Angeles lietuvių Kultūrinis Sambūris 5 val. po pietų turi susirinkimą ponų Misiūnų bute (3910 S. Budlong Ave.). Diskusijų tema: Skirtumas tarp Demokratų ir Respublikonų partijų. Į šį susirinkimą atvyksta ir visi lietuvių studentai, siekią aukštojo mokslo Los Angeles universitetuose. Norintieji prie šio sambūrio prisirašyti ar atvykti į šį susirinkimą, paskambina ponai I. Lašienei, AD-33706.

— Jau išėjo "Lietuvių Dienų" sausio mėn. numeris. Viršelį puošia naujojo JAV-bių Prezidento Dwight D. Eisenhowerio su New York - New Jersey lietuvių respublikonų atstovu A. S. Trečioku, gi paskutiniame viršelio puslapy — Skulptoriaus T. Zikaro, gyv. Australijoje, kūrinio "Veidas" fotografija. Iš viso šio numerio telpa per 40 aktualių nuotraukų iš pasaulio lietuvių gyvenimo. Rašo: prof. J. Brazaitis, Vysk. V. Brizgys, Dr. B. Nemickas, prof. V. Krėvė-Mickevičius, prof. Dr. J. K. Končius, J. Mikuckis ir kit. Taip pat įdomus ir angliškas skyrius. Susipažinimui vienas numeris siunčiamas nemokamai prisiusintus savo adresu. Metinė prenumerata \$4.00. Rašykite: "Lietuvių Dienų", 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif. "Lietuvių Tautos Kelio" antroji dalis, kurios pirmoji jau baigiama išspauduoti, išėna iš spaudos vasario mėnesio pirmoje pusėje. LAL,

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJ

JUNG. AMER. VALSTYBES

Altas priėmė sveikinimą prezid. Trumanui, gen. Eisenhoweriui, rezolucijas Genocido konvencijos, Lietuvos bylos reikalui ir kt. aktualiasiais klausimais. Vliko ir Lietuvos diplomatų pasitarimų proga rezolucijoj sakoma: "Amerikos Lietuvių Tarybos narių metinis susirinkimas New Yorke sveikina Lietuvos diplomatų ir Vliko pastangas suderinti šių institucijų veiklą ir reiškia viltį, kad iki šiol buvusieji nesklandumai išnyks. Amerikos Lietuvių Taryba glaudžiai berdradarbiaus, kaip iki šiol, su Vliku ir kitais Lietuvos laisvinimo veiksniais ir visais būdais rems jų veiklą". 1953 m. numatytas suaukti Amerikos lietuvių seimas.

— Vykd. Tarybos pirmininkui K. Žalkauskui ir kartu visiems Vykd. Tarybos nariams sveikinime linkima našaus darbo žūtbutinėj kovoj dėl Lietuvos laisvės, drauge reiškiamas įsitikinimas, kad jam pavyks sujungti visas pozityviasias tautos pajėgas į vieną ir efektingą kovos vienetą. Už linkėjimus Vyk. Tarybos pirmininkas pareiškė visos Tarybos vardu nuoširdžią padėką.

Vliko pirmininkas M. Krupavičius pasveikino taurų patriotą ir uolų lietuvių apastalą kun. Joną Švagždį Brocktone jo 70 metų sukakties proga. Jo lietuvišką įtaką ypač juntama Nukryžiuotojo Jėzaus seselij vienuolyne, kuriame jis dabartiniu metu kapelionauja.

Pasižymėjęs Čikagos verslininkas D. Kuraitis, kurio įstaigoje 18 lietuvių ateivių buvo išmokyti įvairių automobilių amatų, vienas iš Čikagos Lietuvių Prekybos Rūmų steigėjų, išvyko kelionėn aplink pasaulį lėktuvu. Aplankys taip pat Pakistaną, Indiją, Burmą, Japoniją ir N. Zelandiją ir per Australiją grįš atgal. Pernai jis iš Berlyno norėjo patekti į Lietuvą, tik taip paprastai, bolševikai, bijodami, kad žmonės iš laisvojo pasaulio nepamatytų jų tikrovės ir jos neatskleistų viešumai, nedavė leidimo į ją nuvykti. A. Balso paklaustas, ko jis ir visi lietuvių laisvajame pasaulyje daugiausia trokšta, atsakė, kad — Lietuva būtų laisva.

Pasaulio Lietuvių Archyvas persikėlė į naujas erdvias patalpas Sv. Kazimiero Akademijos naujai pastatytuose rūmuose. Čia turi puikias sąlygas Archyvu augti. Vienuolyno vadovybei PLA direktorius P. Liulevičius pareiškė nuoširdžią padėką, pažymėdamas, kad ji pasaulio lietuvių archyvo idėją gerai suprantą ir visokiais būdais remia. Archyvą galima išauginti iki tokio dydžio, kad jis taptų pasaulio lietuvių istorijos žinynu. Dabar archyvinę, bibliografinę ir muziejinę medžiagą galima siųsti ir didesniais kiekiais. Archyvo adresas lieka tas pats: Pasaulio Lietuvių Archyvas, 2601 W. Marquette Road, Chicago 29, Ill. USA

— VLIKO plenumas buvo susauktas gruodžio 17 d. posėdžio tvirtinti apskaitų, priimti sąrašos ir svarstyti kitų aktualių reikalų.

ARGENTINA. Iš lietuvių gy-

venimo. Buenos Aires mieste buvo suruoštas naujas pianisto A. Kuprevičiaus vadovaujamo Dainos ansamblio koncertas, kuriame taip pat sėkmingai pasirodė V. Namiko vad. ansamblio taut. šokių trupė. Argentinoje jau keliolika metų darniai vyksta baltų veikimas. Prie tų savo veiklą taip pat derina vienintelės gudų ir gruzinų organizacijos. Argentinos spauda apgailestauja gabaus lietuvių cirko artisto P. Skarausko žuvimą.

AUSTRALIJ. Vyriausybė nepripažįsta Lietuvos okupacijos.

Lapk. 23 d. buvo sukviesta įvairių tautybių atstovų konferencija su imigracij s min. Holtu, kuris ta proga nušvietė australų imigracinę politiką, be kita ko, pažymėdamas, kad australai nenori naujųjų ateivių asimiliuoti, netrukdys jiems, kai ateis laikas, grįžti į senąsias tėvynes etc.

ALB krašto valdybos pavedimu lietuviams atstovavo "Mūsų pastogės" red. J. Žukauskas, agr. B. Barkauskas ir V. Simniškis. Tarp kitų tremtinių pageidavimų buvo paprašyta, jog ateivių tautinė spauda būtų atleista nuo prievolės spausdinti anglų kalba straipsnius. Min. Holtas paprašė tuo reikalu paruošti išsamų memorandumą ir pažadėjo jį peržiūrėti. Lietuviams svarbus jo pasisakymas Lietuvos bylos reikalui, kuriuo dar kartą patvirtinama tuo reikalu Australijos vyriausybės pažiūra. Lietuvių atstovo J. Žukausko paklaustas, min. Holtas savo atsakyme pabrėžė, jog Australijos vyriausybė oficialiai nepripažįsta Lietuvos ir kt. Pabaltijo valstybių okupacijos, o tuo pačiu pripažįsta egzistuojančios Lietuvos valstybės tęstinumą. Tam poiliustruoti pažymėjo faktą, kad jis pats prieš savaitę laiko dalyvavo Latvijos konsulo suruoštame priėmime. Užsienio pasų reikalui paprašė paklauskę J. Žukauską parašyti išsamų raštą. Ir Australijoje įsteigtas Laisvųjų Žurnalistų Federacijos regioninis centras. Šios organizacijos nariai bus su laiku aprūpinti tarptautiniais žurnalisto pažymėjimais. Į vyk. komitetą iš lietuvių išrinktas J. Žukauskas.

Lietuviai dailininkai J. J. Bistrickas ir H. Šalkauskas yra australų dailininkų draugijos nariai ir dalyvauja jos ruošiamose parodose.

D. BRITANIJ. Londone DBL Sąjungos centro valdybos buvo pagerbtas naujasis garbės narys, E. Harrisonas. Ta proga kalbą pasakė S-gos pirm. M. Bajorinas. Į pagerbiną atvyko min. Balutis, pasiuntinybės patarėjas Balickas, bendruomenės pirmininkas, centro valdybos nariai.

"Britanijos Lietuvių" ir po N. Metų eis tuo pačiu vardu, tik dės prierašą "Europos lietuvių laikraštis". Nuo sausio 1 d. vietoj 4 puslapių eis 6.

Kaip daug kur pasaulyje, taip ir Londone lietuviai ruošia bendras kūčias, į kurias atvyks nemaža žmonių ir iš provincijos.

EAR NOISES?

If you suffer from those miserable ear noises and are Hard-of-Hearing due to catarrh of the head, write us NOW for proof of the wonderful, palliative relief many people have reported after using our simple home treatment. NOTHING TO WEAR. Many past 70 reported such relief in hearing and ear noises. SEND NOW FOR PROOF AND 30 DAYS TRIAL OFFER.

THE ELMO COMPANY
DEPT. 889C DAVENPORT, IOWA

AMERIKOS LIETUVIS
The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonaitis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription in U.S. \$2.00 In Foreign Countries \$4.00
Two Years Subscription \$3.50 Two Years Subscription \$6.00
One Half Year \$1.00 One Half Year \$1.50

Single Copies 10 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvos savaitinis laikraštis. Išleis šabadišiais leidėjas Josephine Leonaitis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: U.S. — \$2.00 Užsieniuose — Kanadoje — \$4.00
Dviem Metam \$3.50 Dviem Metam \$6.00
Pusė Metų \$1.00 Pusė Metų \$1.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsakymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Printed as Second Class Matter—September 23, 1914, At the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. Klausutis

Mūsų Dienų Ivykiai

Hartfordo Lietuvių Sąjūdis Pažymėtinas!

Tai Vieningos Veiklos Daviniai!

Gražus Pavizdis Visiems Mūsų Žmonėms.

Šis 1953 metas, spėjama, bus visų amerikiečių spontaniško organizacinio ir kultūrinio darbo bei sąjūdžio metas. Reikia tikėti norų ir šiek tiek ryžtumo, tuo labiau vieningos lietuvių veiklos tisklo pasiekimui. Ir atrodo, kad nestigs vieningų pastangų, solidarumo mūsų žmonėse, šį malonų faktą rodo kai kurių kolonijų lietuviškųjų bendruomenių kurybos darbas, pavyz., Clevelande, Philadelphia, Waterbury, Boston ir pastaruojau laiku Hartforde bei kitur.

Lietuviškos bendruomenės idėja ir tikslai, kai mes juos pažinsime ir iš esmės suprasime, bus akstinas visų mūsų išeivijos lietuvių vienybės veikloje požymis. Štai Hartfordo lietuviai, kad ir neskaitlingi, visgi su šiu metų pradžia rimtai pasijudino ir veikliai pasireiškė su savo organizaciniu ir kultūriniu darbu. Tai graži pradžia kurybinės iniciatyvos, rimtų pastangų ir laukiamojo spontaniško sąjūdžio šioje lietuvių kolonijoje.

Rengiamoji Lietuvių Bendruomenės Įkurdinimo šventė jau atkreipė dėmesį visų šios kolonijos aktyvių lietuvių, taipgi, rengiamasis minėjimas Lietuvos nepriklausomybės didžiausioje miestų operų salėje, Bushnell Memorial, tai kitas didingas ir garbingas žygis, kurį galima laikyti nepaprastu! Tai vis nuopelnas mūsų kolonijos veiklų, organizacijų ir draugijų vadų rimtųjų pastangų.

Sios dvi Hartfordo lietuvių šventės bus istorinės svarbos ir reikšmės, nes šių švenčių proga bus ryškiai iškelta mūsų tautiečių kultūrinė idėja, kurioje glūdi mūsų išeivijos tautinės ir kultūrinės veiklos ir egzistencijos stiprios savybės. Ir kas svarbiausia, kad mūsų žmonės visuose didžiose savo darbuose vieningi, bendrai veikia.

Jaunimas Ir Musų Senimas

Reikia nepamiršti, kad ligi šiol mūsų jaunimas nesutapo su senimu, nes neturėjo praktiškų ir palankių sąlygų bendradarbiauti. Dabar jaunimo ir senimo bendradarbiavimas bus įmanomas ir galimas lietuviškose bendruomenėse, nes čia plati dirva jaunimo ir senimo veiklos srityje ir organizaciniame darbe. Ko senimas negalės padaryti, padarys jaunimas, o kur jaunimas negalės savo užduotis atlikti, čia senimas atliks pareigas.

Šią tikrovę ryškiai parodė mums jaunosios kartos lietuviai, p. Juozas Balazaras ir adv. F. Mončiūnas. Hartfordo lietuvių pasirošime minėjimui vasario 16-tos imdami vadovybę toje veiklos srityje, kurioje senimas nesugeba ir sąlygų neturi. Gerb. p. J. Balazaras, nustebino senimą — senesnius veikėjus, kuomet jų posėdį su p. J. Balazaru atėjo amerikoniško laikraščio redaktorius ir spaudos publicistas, davė savo lietuviams patarimus ir žadėjo savo moralinę ir kitokią pagalbą praktiškiau ir įtakingiau pasirošti minėti Lietuvos nepriklausomybę ir patraukti amerikonišką publiką į minėjimo koncertą. Štai kame mūsų jaunimas gali pasireikšti ir talkininkauti senimui ir mūsų veiklą sustiprinti amerikonių tauka darbe.

Aišku, kad Amerikoje gimęs ir augęs mūsų jaunimas žymiai nutolęs nuo savo tėvų organizacijos ir kultūrinės veiklos. Bet gi, daugelis jaunuolių tebėra arti mūsų išeivijos žmonių gyvenimo ir veiklos, ypač intelektualiai. Šie jaunieji lietuviai ir lietuviškos bendruomenės pionieriai jaunimo organizavimo darbe ir vadovybėje, vėliau ateis prie lietuviškos bendruomenės ir jaunimas. Tą svarbu, kad senimas būtų nešykštus jaunimui proga bendradarbiauimo šiame momente, kuome prasideda bendras darbas mūsų lietuviškoje bendruomenėje.

Tatai lietuviškos bendruomenės idėja ir tikslai, kai p. Balazaras nurodo, jungia ne tikrai senimą, bet ir jaunimą į bendrąjį darbą. Amer. Liet. Bendruomenė nauja organizacija, jos idealas, tikslai platus masto ir visiems lietuviams ir lietuvių kilmės amerikoniams nebus svetimas dalykas, nes bendruomenė tai kultūrinė visuomeniška masinė organizacija, jos durys atdaros visiems geros valios lietuviams — seniesiems ir jaunesiems žmonėms.

Kurėjai bendruomenės žino, kad tikrai lietuviškoji bendruomenė tegalį apjungti, stiprinti mūsų išeivijos lietuvių ir jųjų tautinį ir kultūrinį bei organizacinį darbą ir gyvenimą Amerikoje. Ir pirmieji pasireiškimai santykiuose jaunimo su senimu rodo, kad yra galimybės bendros jaunimo ir senimo veiklos lietuviškoje bendruomenėje.

Kitų laisvojo pasaulio kraštų lietuviai dar prieš metą pradėjo organizacinį darbą apsiungimo įkurdindami lietuviškas bendruomenes. Mes, amerikiečiai, didžiausioji mūsų išeivijos dalis, neatšilikame nuo kitų kraštų lietuvių sąjūdžio, mes tikimės, kad mūsų didžioji išeivija neužilgio pasijudins ir išvystys spontanišką sąjūdį per lietuviškas bendruomenes, tuomet trumfuos lietuvių vienybė užsienių kraštuose ir stiprės lietuvių kova už laisvę senosios tėvynės Lietuvos bei išsaugojimą mūsų tautinio ir kultūrinio gyvenimo užsienyje. Šis metas bus lietuviškųjų bendruomenių organizacinio darbo METAS, tatai svarbu, kad visų lietuviškųjų kolonijų lietuvių nedelstų, kad kogeičiau apsiungtų įkurdindami lietuviškas bendruomenes ir siektų išvystymo spontaniško lietuviško sąjūdžio Amerikoje.

Kunigaikščiai Windsor, pasakė reporteriams, kad nedalyvaus karalienės Elzbietos II karinacijoje, birželio 2-trą dieną, nes būtų priešinga konstitucijai, jei dalyvautų bile valstybės esantis ar buvęs karalius.

Tautos Kamienas Nepa- lužęs. Kiek Lietuvoj Bolševikų?

Maskvos kongreso mandatų komisija paskelbė, kad dabar Sov. Lietuvoj esą 36,000 komunistų. 1941 m. buvo tik 2,500. Bet ir tie 36,000 sudaro vos 1 1/2% t. y. ar tik ne pačią mažiausią nuosimtį tarp visų pavergtų Rytų Europos tautų. Iš 52 prezidiumo narių per 7-įj Lietuvos KP suvažiavimą Vilniuje 20 sudarė aiškių rusų, o 6 — surusėję. Tatai dar kartą akivaizdžiai parodo, jog Lietuvoje iš visų okupuotų ir satelitinė kraštų yra ar tik ne pats mažiausias komunistų skaičius.

Tiek šie, tiek kiti realūs duomenys rodo, kad tautos atsparumas krašte, nepaisant sunkiausių dvasinio gyvenimo sąlygų ir viso bolševikinio aparato smurtingumo, nėra palaužtas. Nors nemaža mūsų tautiečių išvežta ir išvežimai eina toliau,

Pavergtoje Tėvynėje

—Vilniaus radijo žiniomis, Maskvoje gruodžio 3 d. įvyko "visa-sąjunginė taikos grynųjų konferencija". Konferenciją atidarė stalininis laureatas kino režisierius Gerasovas. Referatą tema "Tarybų liaudis už taikos sustiprinimą ir išlaikymą" skaitė prof. Petrovskis. Kalbas pasakė provoslavų patriarchas Alkesiejus ir kiti.

Per taikos grynųjų plenumą Vilniuje lapkričio 23 d. būdingą kalbą pasakė LTSR mokslo akademijos "prezidentas" prof. J. Matulis, pažymėdamas, kad, esą, Sov. Sąjungoje viskas daroma taikai. Lietuva dabar esanti paversta "industrine — kolūkinė šalimi... Lietuvoje pramonė bus padvigubinta, lietuvių tauta yra be galo ištikima didžiajam vadui ir nesileis suvedžiojama... Jei užpuls agresoriai, lietuvių tauta ginsis".

Plenume taip pat buvo paskelbtas atstovų sąrašas, kurie turėjo išvykti į ketvirtąją Maskvos "taikos konferenciją". Lietuvių delegacija buvo sudaryta iš 22 asmenų: į ją įėjo kompozito-

tačiau ypač dvasinė tautos rezistencija tebėra gyva. Sugebama prisitaikyti prie naujų gyvenimo sąlygų, ir krašte reiškiasi naujų asmenybių, tenykščių kovos ir veikimo sąlygų išugdytų ir užgrūdintų. Krašte suprantama, kad didžiausias visų priešas yra komunizmas. Kad reikia visiems veiksniams darniai kovoti už savo krašto išlaisvinimą, tai vis daugiau, kaip praktišką rodo, imama įsisąmoninti laisvajame pasaulyje, kur vis daugiau jėgų telkiasi į bendrą kovą su komunizmu ir už Lietuvos laisvę.

Ne vieną gal stebina komunistinės propagandos skelbiami "milžiniški laimėjimai", statistinių skaičių virtinės ir kita. Tačiau jie nenustebina tų, kurie bolševikinę tikrovę pažįsta realiai, nes jie žino, kad taip akivaizdžiai tiesą klastoti tegali tik bolševikai. Ir tokių bolševizmo praktiką vis geriau pažįstančių žmonių skaičius nuolat didėja. Tuo pačiu stiprėja ir visa laisvųjų kova prieš priespaudą ir smurtą, už laisvę ir tiesą.

riam vadinamas Jozeliūnas, komunistų partijos moterų skyriaus sekretorė Kaunaitė, K. Petrauskas, Marijampolės Pedagoginės mokyklos direktorius Balčiūnas, "Kauno ir Vilkių vyskupijos vietininku" vadinas kan. J. Stankevičius ir kt.

Italų žinių agentūra CIP, skelbdama žinią, kad po Maskvos konferencijos gruodžio 12 d. Vienoje prasidės "taikos kongresas", pažymi, kad ta proga kominformas yra pramatęs įsteigti "Pasaulinę Bažnyčių Tarybą". Į ją bolševikai esą pramatę iš provoslavų pusės patriarchus Aleksiejų ir Nikalojų, iš protestantų — past. Niemolerį ir "raudonąjį Canterbury dekaną", o iš katalikų — tą patį Stankevičių, kuris tituluojamas net "kardinolų" I tai reaguodamas, Vatikano radijas pažymėjo, kad kardinolų kolegijoj tokio vardo nėra ir kad Sovietų valdomuose kraštuose tuo metu buvęs tik vienas kardinolas — Vengrijos pirmas Mindszenty, 1949 m. nuteistas sunkių darbų kalėjimu. Minimajame kongrese tikimasi suvažiuosiant į Vieną apie 1500 žmonių.

Kas dalyvavo "Taikos konferencijoje" Maskvoje

Vilniaus radijo gruodžio 4 d. pranešimu, vad. taikos šalininkų konferencijoje Maskvoje medikas akademikas Filatovas, nu-pasalojęs "didelius tarybinės medicinos laimėjimus", pareiškė kad jie norį apsaugoti vaikus ir senelius, gi amerikiečiai trokšta karo ir jų pražūtis. Tačiau, Filatovo įsitikinimu, taikos šalininkai vis tiek laimės, nes "jų yra daug ir jiems vadovauja didysis Stalinas". Moterų antifašistinio komiteto pirm. Tarnationovs pareiškimu, už taiką kovojančios ir sovietinės moterys. 2,000 moterų esančios socialinio darbo didvyrės, 700 gavusios Stalino premijas, dešimtys tūkstančių "motinos didvyrės" titulus. Kalbėtojo Luko tvirtinimais, "tik tarybų valdžios metais šaltasis Karelijos užkampis suklestėjęs". Aukštiniais darbo ordiniais apsikabinę "Krasnodaro darbo didvyrys Golovčenko" paskelbė, kad "Kubanės srity kolūkiai klestį ir žydi". 70% jų esą kolūkiai milijonieriai... Konferencijoje taip pat buvo pasmerкта atominė bomba, bombardavimai Korėjoje ir "kapitalistų ruošimasis į naują karą", žinoma, nutylint, kad tarp Elbės ir Vladivostoko stovi su ginklu 6 mil. bolševikų kariuomenės.

Radijo pranešime buvo pažy-

mėta, kad konferencijoje kalbą pasakęs estų evangelikų vyskupas. Kaip paaiški iš bolševikinių pranešimų apie konferenciją, į ją buvo nuvežtas ir kan. J. Stankevičius, kuris buvo apskelbtas "Kauno arkivyskupijos valdytoju, Lietuvos Katalikų Bažnyčios atstovu". Tačiau gruodžio 5 d. duota per radijus tik tokia jo pasisakymo ištrauka, kurioje faktiškai nieko nepasakyta: "Jeigu šiandien paklaustumė bet kurį žmogų darbininką, senelį ar jaunuolį, vyrą ar moterį, tai kiekvieno atsakymas būtų, jog visi norėtų, kad karas nebegręstų žmonijai". Tai ir viskas. Užtat iš lietuvių "ugningą antiimperialistinę kalbą" pasakė Valsiūnienė, estų — kompozitorius Kappas ir kt. Kalbėtojai pažymėjo, kad "tautos esančios už taiką", tai rodo ir 600 milijonų parašų po taikos deklaracijomis... Priimtiosios rezoliucijos buvo baigtos šūkiais, raginančiais "demaskuoti karo kurstytojus". Vad. taikos komiteto pirmininku išrinktas Sov. rašytojas Tichonovas. Grįžęs iš Maskvos, M. Melnikaitis vardo kolūkio pirmininkas D. Banraitis gruodžio 6 d. per Vilniaus radiją pasigyrė, jog lietuvių bolševikinė delegacija Maskvoje "pasakiusi, kaip žydi ir klesti Tarybinė Lietuva". Dalyvavusios delegacijos stachanovietės Markauskaitės viešai paskelbtu tvirtinimu, dabar "kova prieš prakeiktus karo kurstytojus amerikiečius ir anglius reikia dar daugiau sustiprinti".

KRONIKA

— M. Gelžinis, Mažosios Lietuvos Tarybos narys, jau atvyko į Reutlingeną ir Mažosios Lietuvos Tarybos prezidiumo su Vliku susitarimu pradėjo eiti vietoj M. Brako Vlik'o Vykdomoje Taryboje Maž. Liet. Tarybos atstovo, Informacijos Tarybos ir Bendrinių Reikalų Tarybos Valdytojo pareigas.

— Ernestas Galvanauskas, kuriam neseniai suėjo 70 metų amžiaus, iš Majungos miesto Magadasharo saloje Vlik'o pirmininkui M. Krupavičiui atsiųstame laiške linki Vlik'ui ir toliau išlikti tvirtam, kad jo nepalaužtų nė jokios audros.

Lapkričio 27 d. Lubecke įvyko Maž. Lietuvos Tarybos prezidiumo posėdis. M. Brakas pranešė išsamią apie jo nuveiktus darbus, beatstovaujant MLT mūsų veiksmuose. Referentes susilaukė visos Tarybos visiško pritarimo ir solidarumo pareiškimų. Už pateiktus ateišies veiklos aspektus ir planus tiek Tarybos pirmininkas E.Simonaitis, tiek kiti Tarybos nariai išvykstantiam į JAV M. Brakui pasakė šilti ir širdingų gilių padėkos žodžių.

— Gruodžio mėn. Berlyno radijo stotys NWDR ir RIAS duoda 4 transliacijas, pavadintas "Iš mes esame Europa". Transliacijos skirtos Pabaltijo valstybėms, Lenkijai, Rytų Vokietijai ir Balkanams. Šių transliacijų tisklas — priminti tų tautų ir valstybių likimą ir apeliuoti į laisvojo pasaulio sąžinę, kad padėtų kovoti už laisvę ir nepri-

klausomybės atstatymą. Transliacijos pradėtos gruodžio 7 d. estų rašytojo Schaperio kalba apie Baltijos valstybes.

— Politinis Baltų Tarybos posėdis įvyko gruodžio 13 d. Tubingene. Iš lietuvių pusės jame dalyvavo Vyk. Tarybos pirm. K. Žalkauskas ir informacinės bei Bendrinių Reikalų tarybų valdytojas M. Gelžinis, iš latvių — min. R. Liepinš ir estų — pulk. Jakobsonas. Per posėdį plačiai aptarta pabaltiečių padėtis Vokietijoje, lapkričio 11-14 d. Munchene posėdžiavęs rusų emigrantų kongresas, Višinskio kalba apie tariamą "savarakišką Pabaltijo valstybių įsijungimą į Sov. Sąjungą" ir kt.

Min. R. Liepinš, sugrįžęs iš kelionės po Europos kraštus, pranešė kaip tuose kraštuose žiūrima į mūsų mylą. Jo pareiškimų, tarp latvių organizacijų ir spaudos sudarytas susitarimas, kad jie atsikako visokių viešų puolimų ir šmeižtų. Pranešėjas taip pat išsamią išdėstė apie latvių pastangas sudaryti visame pasaulyje esančius jų tautiečius apimančią organizaciją. Pulk. Jakobsonas kėlė mintį įsteigti pastovų Pabaltijo valstybių laisvininimui vykdyti biurą. Buvo taip pat pasisakyta dėl Pabaltijo valstybių santykių su Izraelio valstybe ir dėl Pabaltijo tautų atstovų galėjimo dalyvauti Laisvosios Europos sąs-tu-tuve Munchene.

Tarptautinė komisija vergų darbui tirti

Zenevoje laikinai baigė savo darbą ir dabar surinktąją medžiagą rūšiuoja. Komisijai buvo taip pat pateikta medžiaga, liečianti pavergtąją Lietuvą. Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje kaip praneša "Neue Zeitung" korespondentas iš Zenevos, esą priverčiamoji darbo stovyklėse nemažiau kaip 30,000 vergų. Anot liudininkų, Sovietai Baltijos kraštus savo deportacijomis ir kitais būdais tiek sunaikinę, jog nebelikę ką deportuoti. Sovietų Sąjungoje esą apie 10-15 milijonų vergų, kurių mirtingumo nuosimtis esąs bausis: 20-30 proc. kasmet.

NEW YORK. — Rytinės dalies uosto darbininkų "bosas" Mike Clemente ir jo draugas Alexander Cosmos patraukti atsakomybėn už privertimą firmos samdyti darbininką, kuris buvo nereikalingas. Iš kairės į dešinę, det. Paul Vitran; Clemente; det. Adolph Alessi; det. William Romaine ir Cosmos.

"Baltietis Pasiuntinys Reikalauja Tardymo Dėl Raudonųjų Agresijos"

Washingtonie išėinas laikraštis "Times-Herald" politinių žinių skyriuje išspausdino aukščiau minėtu pavadinimu straipsnį. Straipsnio turinys toks:

"Lietuvos ministeris Jungtinėms Valstybėms pareiškė, kad jis "sveikintų" Amerikos delegacijos prie Jungtinių Tautų žygį dėl tardymo apie rusų agresiją prieš jo kraštą ir kitas Baltijos valstybes.

Povilas Žadeikis, kuris tebe-reprezentuoja po 1940 metų raudonųjų kontroliuotų rinkimų pašalintą Lietuvos vyriausybę, pareiškė, kad šis reikalas turėtų būti įtrauktas į visuotinio susirinkimo dienotvarkę pirmiau, kaip už J. T. ribų esančių tautų reikalavimai priimti nariais.

Jis pasakė, kad J. T. per savo gyvavimo septynerių metų laikotarpį, kaip pasaulinė organizacija, dar nesvarstė rusų agresijos prieš Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Žadeikis, kurs yra ministeriu prie Jungtinių Valstybių nuo 1935 metų, pripažino, kad J. T. tardymas dėl Baltijos valstybių užpuolimo "būtų neįmanomas be Sovietų Sąjungos sutikimo" ir toks sutarimas greičiausiai nevyktų.

Bet jis pabrėžė, kad pats nusistatymas siekti tardymo "būtų didelės moralinės vertės visiems suinteresuotiems" ir laisvoje pasaulio akyse parodytų Rusiją "kaip valstybę — užpuolikę". Tokios akcijos propagandinė reikšmė būtų neįkainojama, — pridūrė Žadeikis.

Jis pasakė, kad "smulkus išdėstymas" apie raudonųjų Lietuvos Latvijos ir Estijos pagrobimą yra įteiktas Lester B. Pearson, septintojo visuotinio J. T. susirinkimo pirmininkui. Tas ir kitas dokumentas yra įteiktas svarstyti J. T. 15 tautų

komisijai, svarstančiai agresijos apibrėžimo klausimą.

Lietuvos ministeris pasakė, kad "mažiausiai 300,000" jo tautiečių rusai yra likvidavę ir "daug šimtų tūkstančių" yra išsiuntę į priverčiamųjų darbų stovyklas.

Lietuva, pasakelbusi savo nepriklausomybę nuo Rusijos 1918 metais, buvo vėl sovietų okupuota 1940. Ji turi gyventojų apie 3,000,000.

Žadeikis pastebėjo, kad išrinktasis prezidentas Eisenhoweris Amerikos Legiono suvažiavime priešrinkiminiame laikotarpyje yra pareiškęs, jog "amerikiečių sąžinė" nenurims, kol Baltijos valstybės ir kitos, satelinės tautos nebus išlaisvintos iš po Kremliaus jungo.

Jis pasakė, kad Amerikos vadovavimas Vakarų demokratijos galbūt galėtų "nudildyti" sovietinį atsparumą.

Jis tačiau įspėjo, kad tardymo apie sovietinę agresiją reikalavimas "neturėtų būti sulaukomas, jei ar būtų užblokuotas", bet turėtų būti "vėl ir vėl" kartojamas.

Lietuvos ministeris, kaip ir Latvijos bei Estijos reprezentantai, reprezentuoja vyriausybes, kurios egzistuoja "tik teoriškai".

Jis pasakė, kad Valstybės departamentas tebevaldo Baltijos reprezentantų pripažinimą ir po sovietinės agresijos, nepaisant raudonųjų protestų.

Čia turi būti pažymėta, kad šie pareiškimai yra formuluoti laikraščio korespondento. Ministerio Žadeikio žodžiai čia yra tik tie, kurie korespondento paimiti į kabutes. Šiaip tai yra tik ministerio pareiškimo atpasakojimas korespondento pasirinkta žodžiais. Iš čia kažkurie netikslumai.

VAIZDAS IŠ FILMOS

Jungtinių Tautų tarptautinis Vaikų fondas įrengė du tūkstančių vaikų - motinų kliniką Azijoje. Čia rodo gydytoją, kurs peržiūri jauną ligonį Rangoon klinikoje.

KNYGOS GERIAUSI ŽMONIŲ DRAUGAI UŽTAI NEPAMIRŠK JŲ!

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GALIMA GAUTI SEKANČIŲ KNYGŲ

- 1. Lietuvių Tautos Kelias \$3.00
- 2. Trumpa Lietuvių Kalbos Gramatika50
- 3. Esperantų Kalbos Vadovėlis 1.00
- 4. Ben-Hur, Istoriska Apsaka 1.00
- 5. Sv. Istorija Seno ir Naujo Įstatymo75
- 6. Gvulių Protas 1.00
- 7. Sapnininkas 1.00
- 8. Skausmo Pergalė, Cirtautas 1.50
- 9. Timeless Lithuania 2.50
- 10. Varpai Skamba 2.50
- 11. Marija Kalba Pasauliui 2.00
- 12. Jaunuolių Maldos Maldaknygė 1.50
- 13. Haufo Pasakos Karavanas 1.50

Siųsdami užsakymą pažymėkite knygų vardus. Užsakymus aplaikę tuojaus išpildysime ir knygas siunčiame be anmokėjimo. Naudojkitės proga. Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET WORCESTER

KAIP KRIKŠČIONYBĖ KĖLESI PER DAUGUVĄ

MYKOLAS STAKENAS

Lietuvių koloninės krikščionybės I Kolonija Priedauguvoje — Iskulėje po 40 metų gyvavimo — budėjimo iššaukė reakciją. Mat stambeldžiai, liepos 24, 1198 metais, užmušė vyskupą Bertholdą. Stambeldžių anti-krikščioninė akcija iššaukė krikščionių reakciją prieš stambeldžius. Ir 1201 mm. po 2 metų grumtinės, popiežius Inocentas Trečiasis apginklavo 23 laivus. Laivai pasiekė šiaurinę rytų pusę Dauguvos, trumpai sakant, uždėjo Rygą. Vyskupas Albertas jau apginklavęs krikščionis, vadovavo Rygai 1201-27 metais. Rygos vyskupija kalonines krikščionybės, apginkluota tapo pavadinta. Kardinkų ordo kolonija. Jinau perkėlė krikščionybę iš vakarų pusės Dauguvos į šiaurinę pusę po vardu Ryga.

Vakarų šone — pusėje Dauguvos Kurzeminkų ir Žemgalių krikščionybė Priedauguvos-Is-

kulės buvo Augustininių vienuolių Meinhardo 1158-96m. ir Bertholdo 1198 met. Ši pastaroji krikščionių kolonija buvo legalizuota — pripažinta 169 popiežiaus Adriano Ketvirtojo. Paminėtas vakarų arba Rytų bažnyčios vadas buvo vienintelis Angliškas Popiežius Roberto Breakspearo sūnus, Nikolas Breakspearas. Albano kardinalas popiežystės sostą derigavo 1154-59 metais. Jisai legalizavo norvegų-švedų I vyskupijas. Tuo laiku, taip pat pripažino, legalizavo Meinhardo vyskupiją.

Rygos vyskupija su vysk. Albertu 1201-27 m. buvo naturalus arba geografinis skilimas Latvių nuo lietuvių. Uždauguvės arba šiaurės krikščionybė taip sakant etniškai Uidzeminkų ir Letgalių po Rygos vyskupo vadovybe buvo kardinkų ordo kaloninės krikščionybės kolonija.

Knyga apie Lietuvos laisvės kovas

Prieš pat Kalėdų šventes knygų rinkoje pasirodė VAGOS leidyklos išleista knyga apie Lietuvos laisvės kovas, būtent — pulk. J. Petruičio Lietuvos nepriklausomybės kovų atsiminimai LAISVĖ GINANT. Ši 200 puslapių knyga parašyta gyvai, patraukliai tartum romanas, nors tai yra tikri autoriaus pergyvenimai — atsiminimai iš kovų su bolševikais ir bermontininkais.

Vyresnio amžiaus lietuvis, kuris auomet tuos įvykius sekė ar net pats dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės kovose, skaitydamas atsiminimus LAISVĖ GINANT, vėl atgaivins savyje anuometinį lietuvių tautos pasiryžimą siekti laimėjimo prieš gausingesnius prieškus. Gi jaunimui ši knyga yra tikra patriotizmo mokykla, parodanti vyresniosios kartos pastangas ir aukas, sudėtas dėl Lietuvos laisvės.

Knyga LAISVĖ GINANT turėtų rasti garbingą vietą kiekvienoje lietuviškoje šeimoje. Jos kaina tik 2 dol. Gaunama pas platintojus ir leidykloje, rašant šiuo adresu: VAGA, 210 Humboldt St., Apt. 23, Brooklyn, N. Y.

Visiems Lietuvių Bendruomenių Pirmininkams

Vykdomoji Taryba, plėsdama ir aktyvindama veikimą, ypatiną dėmesį kreipia į informacinio darbo tiek tarp pačių lietuvių, tiek tarp svetimšalių stiprinimą. Pradedama darba radijo tarnyba, Elta jau leidžiama 3 kartus per mėnesį. Tačiau joje pasigėdama daugiau informacijų apie Lietuvių Bendruomenių visuose pasaulio kraštuose veiklą. Tautos Fondo įgaliojotinių darbus, svetimtaučių atsiliepimus apie lietuvių ir Lietuvos bylą. Iš kai kurių kraštų Elta gauna reguliariai ir nuolatinis pranešimus, tačiau iš kitų — jų dar pasigėdama. Todėl prašytumėm Lietuvių Bendruomenių Pirmininkus ateiti į talką ir šiame veiklos bare: paskirti žmones, kurie tuo dalyku rūpintųsi ir nuolatos siuntinėtų Eltai suglaustus pranešimus, minint daugiausia tik pačius faktus, ir kitą informaciniam darbui plėsti bei tobulinti reikalingą medžiagą.

Už brangią talką iš anksto tariame nuoširdų acii.

K. Žalkauskas, Vykdomosios Tarybos Pirmininkas ir Lietuvių Bendruomenių Tarybos Valdytojas
M. Gelžinis, Informacijos Tarybos ir Bendrinių Reikalų Valdytojas

BŪSI LINKSMAS IR SVEIKAS JEI UŽSISAKYSI 1953 m.

PELĖDA

Gera nuotaika padeda įveikti visus rūpesčius ir vargus. Ligoniams ji geriau veikia už patentuotus vaistus. Ten kur nesilanko Pelėda vizituoja daktarai ir graboriai.

Pelėda duoda daug šaržų, karikatūrų, juokų, feljatonų ir pavaizduoja visą mūsų politinį, kultūrinį ir ekonominį gyvenimą iš linksmosios pusės.

Pedėdoje bendradarbiauja žy-

mus rašytojai, dailininkai, žurnalistai. Pelėda išėina kiekvieną mėn. 28 pusl. ir duoda skaitytojams paveiksluotą priedą Tėviškės Aidą nemokamai. Pelėdos prenumerata metams tik \$4.00, pusei metų \$2.50. Atsiuntusiems metinę prenumeratą \$4.00 iki sausio mėn. 15 dienos gaus gausiai iliustruotą su priedu Michaldos pranašystės didelį turiningą 1953 metų Pelėdos Kalendorių nemokamai.

Adresuokite: PELEDA
3153 Sq. Halsted St.
Chicago 8, Ill.

TYRINĖJIMAS NUGALĖT POLIO TĖSIASI

Dienomis ir naktimis tęsiasi kova prieš polio didelėse polio laboratorijose. Šie trys mokslininkai Dr. Victor Cabasso, Dr. Herald Cox ir Dr. Manuel Roca — Garcia Lederle laboratorijose, Pearl River, N. Y. yra pasižymėję polio ligos tyrinėtojai.

NOBELIO TESTAMENTAS

(tąsa iš pereinamo num.)

Paryžius, 1895 m. lapkr. 27. Alfredas Bernhardas Nobelia šį testamentą parašė Nobelis pats švedų klube Paryžiuje, visai nepasiklauses jokio juridinio patarėjo — advokatų jis labai nemėgo — užtat testamentas, kaip matome, pilnas įvairių formalinių trūkumų.

Savo turtą jis užrašė, bet kam? To jis nepasakė, o tik kad tam tikros institucijos iš palūkanų turės skirti penkias premijas. Nenurodė jokių taisyklių, kaip tas fondas turi būti valdomas. Šie ir daug kitų punktų galėjo duoti — ir davė — progų įvairiems ginčams, ko būtų buvę galima išvengti, jei testamentas būtų buvęs juristo surašytas.

Premijų dalintojams buvo nelengva aiškinti testamentą donatoriaus dvasioje, buvo daroma daug priekaištų, ypač iš giminių pusės. Bet ginčas buvo greit likviduotas pripažįstant švedų karaliaus kompromisingą sutartį įsteigiant Nobelio Įstaigą (Nobelstiftelsen). Pranykus ginčui, buvo paruošti pagrindiniai įstatatai, kuriais įstaiga turėjo veikti ir fondą valdyti. Įstatatai buvo galutinai karaliaus patvirtinti 1900 m. birželio 29 d., o 1901 m. buvo paskirtos jau ir pirmosios premijos: fizikos Rontgen, Wilhelm Conrad (1845—1923), Vokietija, chemijos — Van't Hoff, Jacobus Henricus (1852-1911), Vokietija, medicinos — von Behring, Emil Adolf (1854-1917), Vokietija, literatūros — Sully Prudhomme, Renė Francois Armand (1839-1907), Prancūzija ir taikos — Dumant, Henri (1828-1910), šveicarija 1/2 premijos ir Passy, Frederic (1833-1906), Prancūzija, 1/2 premijos.

Premijų pasiūlymams tirti padėti pagal įstatus veikia Nobelio institutai, kurie yra taip pat ir mokslo tyrimosios institucijos. Iki šiol veikia trys tokie institutai: Švedų Akademijos, vadovaujamas kurio nors nario. Šis institutas turi keturis vedėjus, atskirų sričių žinovus — slavų, vokiečių anglų bei skandinavų, italų bei ispanų ir prancūzų dailiajai literatūrai. Mokslo Akademijos Nobelio Instituto fizikalinei chemijai ir Norvegų Nobelio Instituto taikos premijos reikalais rūpintis. Ne-trūkus įsisteigs panašus institutas ir medicinos reikalams.

Pagal donatoriaus norą premijas skirsto testamente nurodytos institucijos, padedant kiekvienos premijos grupės Nobelio komitetams. Premijos gali būti ir skaldomos, bet nedaugiau, kaip už du įvairius darbus, bet, tačiau, gali būti skiriamos keliems asmenims, prisidėjusiems prie premijuoto darbo. Premijos taip pat gali būti skiriamos institucijoms bei draugijoms. Jei kartais premija dėl kai kurių prie-

žasčių neskiriam, tai pinigai atitenka Nobelio institutų moksliniams tyrimams. Pagal 1934 m. įstatų pakeitimą institutams negali būti skirta daugiau 2/3 sumos, jei to reikalauja 4/5 sprendžiančiųjų, likusis 1/3 pervedamas į pagrindinį kapitalą.

Nobelio turtas jam mirus siekė apie 34,400,000 švediškų kronų. Metinių palūkanų 1/10 pervedama kapitalo sąskaiton, o likusi pinigai padalinami lygiai penkioms premijoms, kurių 3/4 išmokami laureatui, o 1/4 skiriama įvairioms su išskilmi ruošimu susijusioms išlaidoms.

Pačios premijos įvairuoja. Pvz., 1923 m. kiekvieną premiją sudarė 114,935 kronos ir 20 orų, 1931 — 173,206 kronos ir 26 orai. Šiemetinė premija siekia 146,115 kronių ir 12 orų.

Kiekvienam Nobelio laureatui be skirtos piniginės premijos įteikiamas diplomats, kur įrašomas trumpas premijos motyvavimas, ir auksinis medalis, kurio vienoje pusėje donatoriaus paveikslas, antroje gi atitinkamas simbolis, lotyniškas tekstas bei laureato pavardė. Visų medalių viena pusė vienoda — donatoriaus paveikslas, medalių už fiziką, chemiją, mediciną ir literatūrą, antroje pusėje lotyniškas užrašas: Inventas vitam juvat excoluisse per artes. Tai-kos premijos medalis litoks, nors ir jo vienoje pusėje donatoriaus paveikslas, bet antroje pusėje lotyniškas tekstas kitoks — Pro pace et fraternitate gentium.

pabaiga

— Dėl Lietuvos Socialdemokratų Partijos Delegatūros Užsienyje įteikto Britų Darbo Partijos pirmininkui Cl. Attlee protesto pareiškimo, kurį pasirašė prof. J. Kaminskas ir K. Bielinis, gautas iš Darbo Partijos Centro Londone atsakymas, kuriame dėl Socialistų Internacionalo Milano kongrese vykusių diskusijų taip pareiškama: "Aš galiu Jus užtikrinti, kad Jūsų gautasis pranešimas nėra tikslus. Darbo Partija nepripažįsta, kad Baltijos valstybės būtų buvusios teisvtai inkorporuotos į Sov. Sąjungą. Nesusiprati-mas galėjo kilti iš Mr. Phillipso pareiškimo apie Gruzijos ir Armenijos padėtį, kuri yra skirtingas rūšies kaip Baltijos valstybių".

Toliau pažymima, kad Darbo Partija visiškai sutinka su kitais minėtojo Lietuvos SDP Delagtūros Užsieny atsiųsto pareiškimo punktais ir apgailestauja įvykių nesusipratimą, drauge prašydama perduoti savo nariams šį Britų Darbo Partijos pareiškimą. Apie minimąjį Lietuvos SDP protesto pareiškimą buvo plačiau painformuota E. nr. 24-1952.

KAREIVIO PASAKA

BERN. BRAZDŽIONIS

Ant upės kranto jie sėdėjo trys: Suva, piemuo ir sužeistas karys.

— Pirma iš daugelio diena tokia rami, — Nė lūpom tarė jis, ne žodžiais, širdimi. — Aš prasimušęs tris kartus esu Pro ugnį artilerijos ir apkasų, Pro partizanų kerštą ir kratas, Pro sprogstančias lėktuvų bombas, granatas, Pro kūnus kritusių karštoj kovoj draugų (Dabar jie miega amžinu miegu) Ir pro likimo valandas sunkias Gyvybės, kaip išganymo šaukiąs.

Kai po kovos ilsėjau vakare, Kaskart arčiau alsavo man giria, Tėvų laukai kvėpėjo medumi Ir plevos užė kaip giesmė graudi. Ir pro aliamų pavogtus sapnus Vaidenos metų žaidžiantis sūnus, Žmona, namai ir pasakos jaunys.

Ir prie jų kojų sprogo sviedinys.

J. J. SAVICKAS—SAULĖNAS

ORŪNAS

ISTORINĖ APYSAKA IŠ 12-to ŠIMTMETĖIO

(Taša iš pereito num.)

DONOSEVICIAUS KELIONE Į LIETUVĄ

Pasiteiravęs iš esamų lietuvių belaisvių kai kurių trūkstantį jam paprasčiausių žinių, gerai žinodamas, kad nieko rimtesnio iš jų neišgaus Donosevičius persirėdęs į senuką, pasiėmė kankles ir patraukė į gražias Lietuvos apylinkes.

Jis nėjo tiesiog į Lakinės apylinkę ir nesiskubino į ją, nes tokis jo žygis būtų visai nesamo-ningas. Juk jis eisias per lietuvių sodybas kaip kanklininkas — dainius, tautos praeities ir jos žygdarbių sekėjas. O jam tokių žinių iš vietinės aplinkumos labai trūko. Delto pirmiausia jis patraukė į Pilipavos paskui Egliavos pilis, kame pradėjo savo niekšišką darbą laikydamas ištemptas ausis į visas puses.

Gerai ten pabuvis ir apsipažinęs su vietiniais žmonėmis, pilies tvarka, jos sudėtimi ir papročiais kur jis savo iškalba ir nuduotu Perkūnui pamaldumas, įgijo visuose simpatiją, gerą vardą prieš patraukdamas Rudaminos pilies link. Kokis gi būsiąs iš jo tautos dainius, jeigu nežinos net vietinių apylinkės pilių bei jose būvusiu ir esamų narsesnių vyrų. Del to jis susirinkusiems pasakodavo apie kito jiems nežinamo krašto įdomybes, bet dar daugiau klausėsi senių pasakojimų apie vietinius įvykius, grumbines bei mušius.

Atvykęs į Rudaminos pilį, rado kur kas tinkamesnę savo darbui dirvą; nes čia ir pilies valdovas jį greit išleido pilin mirus pilies dainiui, del to Donosevičiui valdovo Rudėnio pilyje buvo plati dirva veikimui ir siekimui iš lengvo prie savo tikslo.

Rudaminos pilyje dainių visi mylėjo ir gerbė, del to visur ir visų pageidaujamas buvo kaippo brangus svetys. O į pilį pataikė pribūti kaip tik pačiu geruoju laiku prieš pat poilsio — Ilgės šventę kurią švėsdavo pradžioje lapkričio per dvi savaites baigė valyti javus nuo laukų.

Po ilgų ir sunkių vasaros darbų, visi linksmia nuotaika rengėsi švęsti senai laukiamą Ilgės šventę. Ypač jaunimas rengėsi kuo stropiausia, o nuo jų neatsiliko ir senieji džiaugdamies geru deriu, del to visi pakilusiu nuotaika, linksmi rengėsi didelėms sueigoms, kad iškilmingai padėkojus deivei ILGEI už jos duosnumą ir globą patirtą laike pastarų metų. Del to prasidėjus šventei, pakvipo midus vėsama ore duodamas progos ne vienam pasigarduoti nors jo kvapu kol nebuvo duodama ragauti.

Saulė subėrė tūkstančius spindulių ant žaliųjų laukų, klonių, pageltusių rugienų, tamsių girių ir melsvų gausių ežerų. Tokiame rudens ryte, vos rasa su sidabriniais karoliais dingo žemės žiotėse, pasipylė Rudaminos pilies ir aplinkumos jaunimas iš visų pusių prie švento ažuolyno kur turėjo prasidėti šventė su tam tikromis, vaidilų atliktomis apeigomis. Banguojančio ežero pakrantėje tarp šimtamečių ažuolų, ėmė rinktis jaunimas, seni ir maži nuo aukūro prie bendros puotos. Miškas visam jų džiaugsmui savo tyliu užėsiu pritarė sekdamas seną praeities pasaką. Nes jis savotišką užesio dainą ritmingai lapais šlamėjo, tai šakomis čirėno, paukšteliai juose ulbavo, giedojo pritardami mažųjų dainai, o po nukorusių medžių šakoms tęsėsi Rudaminos gyventojų iškilminga bendra puota.

— Paskambink, seneli, o mes pasilinksminsimė, prašė dainiaus—Donosevičiaus judrus jaunimas.

— E, ką tu ten su jaunimu beužsimis, tegul jie sau pasieško tokio pat kaip kad jie yra, jeigu nori linksmintis. O mes visi čia Ilgės garbei midaus paragausim, atkalbinėję juokdamies seniai.

— Seneli, prie mus, prie mus, neužsileido jaunimas. Juk prie jaunų daug linksmiaus ir jau-

kiaus, kalbėjo juokdamasis jaunimas. Pamatysit patys, kad ir senieji nenusėdės išvydę linksminantis, juokavo neužsileisdami jaun mas.

— Gerai, aš jums paskambinsiu, bet pirm viso to, turite padainuoti mums seniams patrijotinę dainą, kokios mes visi norėtume išgirsti ir pasiklausyti jus jaunų sutartinių balsų, kaip kanklės stygų virpančių, o tada tikrai aš jums paskambinsiu ištraukęs midaus ragą su senesniaisiais.

— Kodel ne, su tuo sutinkam, nes esam daina pagarsėjusios tautos sūnūs ir dukterys. Užvesk Danut, ragino Audronė, o visi kiti į kupetą pri-tarti, kad pasirodytum ką mes jauni galim: —

Pasakyki Tu Lietuva
Kur praeitis dinga.
Ne jau vado Vaidevučio
Šiandiena tau stinga. . .

Juk valdovų narsių turim,
Kurie kraštą gina;
Jeigu priešas iš pasalų
Pulti mus ketina.

O Lietuva, tyliai, tyliai,
Nusiminusi tarė: —
"Kas nualintą širdiena
Mane juk padarė.

Tai klasingi priešų žygiai
Man tokia padarė,
Suvarginę mano žmones
Į vergiją varė.

Negalėjo jų atremti
Narsūs mano sūnūs
— Išsikirstę paupiuose
Gyveno galiūnus. . .

Vien vienybės mano kraštui
Mano žinonėms reikia,
Nors apskrus priešų šnypai
Tą idėją peikia.

Užtai mano krašto sūnūs
Būkite vieningi,
Tik vienybės dėka būsit
Stiprūs ir galingi.

Ta galybė sklis pasauliu
Apie darbus, žygius — — —
Apie Lietuvos galybę
Ir josios karžygius.

Dainiai dėš nemarias dainias
Apie mus narsuolius,
Apie garsius jųjų darbus
Ir garbingus suolius."

— Labai puiku, gyrė dainius jaunimą, užtai dabar aš jums paskambinsiu kiek tik jūs norėsite. — Ohoho, mūsų norai labai dideli, del kurių ir senelis gali nedalaikyti, juokėsi vienas už kitą jaunimas.

— Žinau, žinau aš jūsų norus, nes ir aš jaunas būdamas buvau kupinas nepasiekiamų troškimų, bet greit teko viskuom apsigilti ir klaidžioti vienam kaip tyrų bastupui netekus artimų, mano širdžiai brangių asmenų, melavo Donosevičius. Bet visgi mėginasiu jūsų kilnius norus patenkinti nors dalinai.

Suskambėjo kanklės tarp dainiaus —šnipo rankų, suaimanavo gudi miško tyła pradėjus šokti ir šukiotis po pievą jaunimui, kol vėlybo vakaro tamsa apgaubė meguistą žemę. Puota tęsėsi diena dienas, jaunimas linksminosi šokdamas tai žaisdamas įvairiausius žaidimus Ilgės garbei, o senieji džiaugdamiesi gražiu ir doru jaunimu, tuštino midaus ragus vaišindami vieni kitus, nepamiršdami nupilti užpakaly savęs dievų dalios.

Midus liejosi tarp prabangoje esančių lietuvių per dvi savaites Ilgės garbei. Kai toji puota ir visos Ilgės šventė liečiančios linksmybės pasibaigė, tada gyventojai rimtai stoji prie kasdieninio darbo, o dainius pabuvis dar kelias dienas Rudaminos pilyje, patraukė į siekiamą punktą, į Lakinės pilį. (Bus daugiau)

BUDAS PANAIKINTI NEAPYKANTAI

Jau 1945 metais įsivedusios įstatymus kuriais uždraudė diskriminaciją sandant darbininkus ir tarnautojus ar tai dėl rasinių, religinių ir tautinių priežasčių, aštuonios valstijos įsitikino, kad jos atsiekė kur kas daugiau negu vien tik kalbėdamos, kad diskriminacijai vietos mūsų šalyje nėra; tais įstatymais taip pat išraunama neapykantos šaknis, kuri diskriminaciją išaugina.

Prisiminus kelius kaip šie įstatymai buvo praveisti paaiškinti gal ir prie to privedusias priežastis. Valstybių įstatymų rašėvis tikriausiai negalvoja, jog jie iš kart pašalins diskriminaciją samdyme. Taip New Yorko valstybėje šio įstatymo priešū-ra yra saugojama, jog mažumos šiuo atveju nebūtų skriaudžiamos. Antraeilė komisijos pareiga yra tinkamas ir tikslus šių įstatymų išaiškinimas.

Įstatymas šiuo būdu ir pritaikomas, kada sužinoma, kad jam kur nors buvo nusikalsta. Su darbdaviu konferuojama, jis įtikinamas ir reikalas dažniausiai išsprendžia geriausia prasme. Panašiai yra paveikiamos ir unijos, ir darbo biržos, čia vadina-mos "employment office". (Nuo 1945 metų šiam įstatymui įsigaliojus tik labai mažas diskriminacinių bylų skaičius turėjo būti perduotos išspręsti teismui). Kitos visos bylos išsprendė taikiausiu pasikalbėjimo ir įsąmonimo būdu.

Vienos mažos dirbtuvės savininkas užsispyręs buvo samdyt tik baltuosius ir krikščionis. "Nediskriminuoju. Tik samdau Baltuosius Krikščionis!" Reikėjo net keletas valandų išsiaiškinti-mui jog jis bijo samdytis ita-ki katalikus, negrus ir žydus, nes jis su jais niekad neturėjęs nieko bendro.

Arba štai vienos siuvelykos vedėjas samdydavosi tik lenkus, lietuvius, ukrainiečius, balkanus, nes jo buvusiu nuomone kitų tautų siuvelėjai nesą niekam tikę. Jis labiausiai nustebęs, kai jam buvo įrodyta, kad tokie kaip ir švedai esą labai vykę siuvelėjai. Kitų atveju, tūla unija nepriim-davo pas save kiniečių nes jie nesą geri tos srities amatinin-kai. Galiausiai jie nusileido, jog jie įsileis juos padavus atatin-kamus kvalifikacijos įrodančius dokumentus. Jie buvę tikrai nustebinti, kada beveik tą pačią dieną unijon įstoji du prityrę kiniečiai amatininkai. Gi tuo metu unijos pagalba jiems nebuvo reikalinga, nes jų srities specialistų labai trūko.

Komisijai pralaužius pirmuosius ledus paprastai reikia, galutinai išlygina patys darbininkai ar tarnautojai tarpusavyje. Pav. vieno banko prezidentas nenorėjęs samdyti žydų many-damas, kad jo prityrusiems tar-

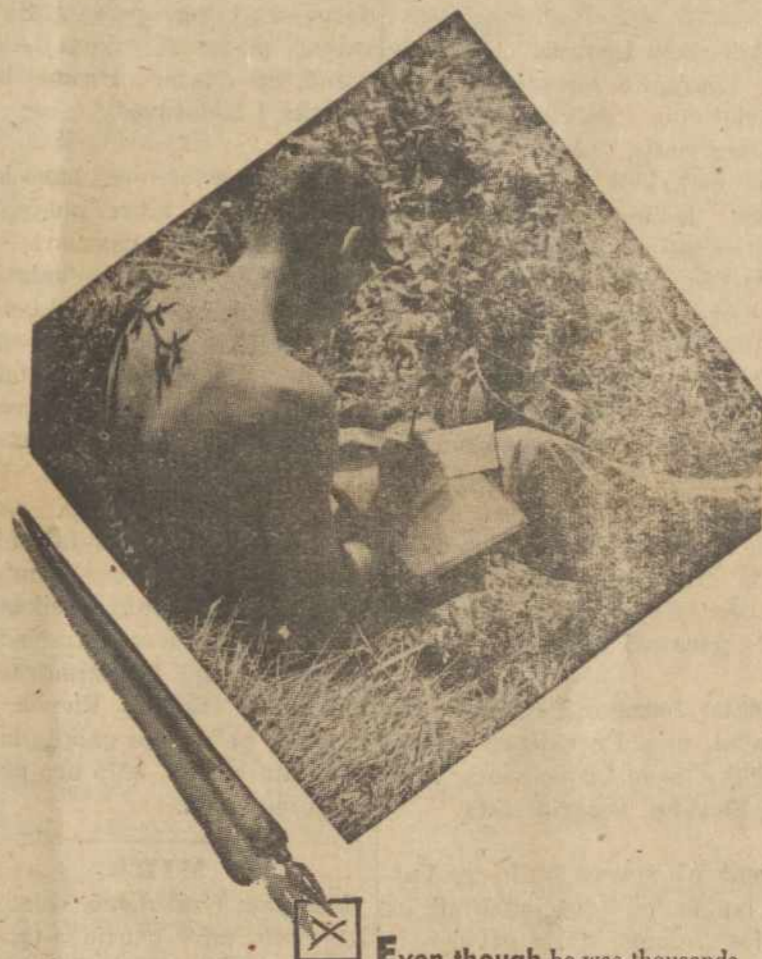
nautojams tai nepatiks. Jo didžiausiam nustebimui tarnautojai naujai priimtus žydų tautybės tarnautojus mielai priėmė savo draugijon. Kitur vėl, valstybės šiaurinėje dalyje, darbininkai be jokio murmėjimo įsileidė kitos religijos žmones ir t.t., komisijai įtikinus darbdavį samdytis darbo jėgą be diskriminacijos. Jie netrukus pamatė, jog ir naujieji, nežūrint kar-tais taip keisto akcento yra lygiai taip pat gabūs, vienodai at-sineša į unijas, dalinasi tom pa-čiom šeimynos problemomis. Kom-isija kovai su diskriminacija turi pakankamai įrodymų nuomone, jog amerikiečiai, kokių tik įsitikinimų ar rasės tebūtų randa bendrą kalbą dirbdami vienodą darbą ar vienoje profesijoje.

Atfkdama savo antraeilę už-davinį komisija siekdama panai-kinti diskriminaciją plačiai nau-doja radijo, televizijos progra-mas, filmas, įvairias brošiūras, ruošia atatinamus kursus mokyklose, paskaitas bažnyčiose ir

draugijose ir visur kur įmany-dama stengiasi prisidėti prie žmonių santykių pagerinimo. To-liau, kaip kad yra nurodyma įs-tatyme komisija organizuoja bendruomenės tarybas, kuri s nariai nėra atlyginami. Šitokios tarybos, New Yorko jų turime 12, studijuoja diskriminaciją savo apylinkėje, kviečiasi tal-kon civilines organizacijas, bendradarbiauja su įvairių religijų, rasių ir tautybių organiza-cijomis ir Komisijai talkina-kauja savaisiais patarimais.

New Yorko valstybės įstaty-mas buvo pavyzdžiu kitų valsty-bių antidiskriminaciniams įsta-tymams. Šalia šių valstybių kur anti-diskriminaciniai įstatymai yra vykdomi teismu, kaip New Yorkas, New Jersey, Massachu-sets, Connecticut, Rhode Is-land, New Mexico, Oregon, Wa-shington — kitos valstybes to sieka auklėjimu ir švietimu. Ir jų tikslas kuo greičiausiai pašu-linti tą taip neamerikonišką paprotį neduoti darbų tik dėlto kad jis yra gal kitos rasės, spalvos ar kalba su aiškiu "svetim-taučio" akcentu.

This G. I. in Korea helped elect a president for the United States!

Even though he was thousands of miles away this soldier sat under a Korean bush and marked his absentee ballot. Sent it winging its way to be counted with yours, to elect our nation's leaders for the next four years.

That's the way things are done in a democracy. Everyone has a chance by his ballot to help keep the country free. Some, like the man in this picture, are called on to keep America militarily strong, too. And we can all help to keep her economically strong.

And one of the best ways of doing that is by investing in United States Defense Bonds. For by Bonds and other forms of saving we are building a backlog of national prosperity to strengthen America. And we must remember, always, that peace is only for the strong!

So invest in Defense Bonds today . . . and do it regularly through the Payroll Savings Plan where you work

Here's how E Bonds now earn more money for you! Now safe, sure U. S. Series E Defense Bonds pay an even better return than ever before . . . thanks to 3 brand-new money-earning features announced by the U. S. Treasury.

1. Now every Series E Bond you get begins earning interest after only 6 months. It earns 3%, compounded semiannually, when held to maturity. It reaches full maturity value earlier (9 years 8 months) and the interest it pays is now bigger at the start!
2. Every Series E Bond you own can now go on earning interest for 10 more years after it reaches the original maturity date—without your lifting a finger!
3. During the 10-year extension period, every unmaturing bond earns at the new, higher interest (average 3% compounded semiannually). Your original \$18.75 can now repay you \$33.67. \$37.50 pays back \$67.34. And so on.

Start now! Invest more savings in better-paying Series E Bonds—through the Payroll Savings Plan where you work or the Bond-A-Month Plan where you bank!

Peace is for the strong . . . for peace and prosperity save with U. S. Defense Bonds

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, The Advertising Council and

Amerikos Lietuvių

Užsienio Spauda Apie Lietuvius

Amerikiečių karių Europoje organas "The Stars and Stripes" įsidėjo amerikiečių telegramų agentūros UP perduotą žinią, kuria reiškiamas nepasitenkinimas, kad Sovietų ambasados pareigūnas D. Britanijoje leidžiama terorizuoti D. Britanijoje ypač tekstilės pramonėje dirbančius lietuvius, latvius, estus, ukrainiečius ir kt., kuriuos jie, esą, "norį perkalbėti", kad grįžtų namo. Dėl tų sovietų vizitų, kur jie patys pasibeldė daugiau kaip į 40 tremtinių duris, juos tardydami, kodėl jie yra D. Britanijoje, bet negrįžta namo, ir sustiprintos sovietinės propagandos tarp tremtinių kilo nerimo ir nepasitenkinimo. Tada buvo duotas britų įstaigoms įsakymas visą reikalą nuodūgniai iširti.

Įtakingas pasaulinio masto spaudos organas "Time" š. m.

lapkričio 3 d. laidoje mini ir Lietuvą, būtent — aprašydamas mas, kodėl italų vyriausybė kratosi komunistų peršamais visokiais "saugumo ir nepuolimo paktais", kuriuos jų kraštas turėtų sudaryti su Sov. Sąjunga. Ir į tą klausimą atsako italų min. pirmininko de Gasperio žodžiais, kuriais jis konkrečiai paaiškino, ką iš tikro davė tos rūšies paktais, sudaryti su Lietuva, Suomija, Lenkija, Rumunija, Latvija, Estija, smulkiai konkrečiomis datomis nurodydamas, kaip paskum Sovietai juos okupavo arba paglemžė savo "įtakon".

Lietuvių politikams plačiau pasisakius dėl galimos Pabaltijo kraštų federacijos ir jos reikalingumo, prancūzų k. leidžiamas "Bulletin d'Information" nr. 10-52 davė net konkretų latvio Gulbio parašytą tokios federacijos projektą. Taigi, atrodo, toji mintis vis daugiau bręsta ir tarp mūsų kaimynų.

Socialistų Unijos leidiny, išda-

AUKSINIO JUBILIEJAUS FORDO TRAKTORIUS

Fordo Motorų kompanija, kuri padirbo virš du milijonu ūkio traktorių nuo 1917 metų, šiais metais mini 50 metų įsteigimo sukaktuves. Aukšinio Jubiliejaus traktorius yra sunkesnis, ilgesnis, kaip kiti ikšiol padirbti.

Intame Milano konferencijos dalyviams, yra įdėta ir J. Vilčiūnsko straipsnis "Darbininkų išnaudojimas Lietuvoje".

— Vykdomosios Tarybos Informacinės Tarybos suorganizuota radijo tarnyba jau pradėjo savo darbą.

TRUMPOS ŽINIOS MUSŲ KOLONIJOJ

Ponai Motiejus ir Matilda Čivinskai, gerai žinomi biznieriiai, "Cinsky Funeral" įstaigos savininkai išvyko į Washington, D. C. dalyvauti gen. Dwight Eisenhowerio inauguracijoj į J. Valstybių prezidentus. Jie taipgi aplankys Lietuvos Pasiuntinybės namus. Sykiu su jais vyksta jų dvejų dukterys, Birutė ir Mildred Čivinskai, iš Baltimore Md. Jos buvo atvykę į Worcesterį praleist Kalėdų ir Naujų Metų šventes pas tėvus.

Nikodemas ir Mikalina Kudarauskai, kurie pereinai žiemą praleido Floridoj, sugrįžo į Worcesterį pardavė savo puikų namą 315 Salisbury gatvės. Pereitą savaitę išvyko į Floridą, šį kartą su tikslu apsigyvent, nes jiems labai patinka to krašto klimatas. Nikodemas Kudarauskas sykiu p. Bakanausku ir p. Davidoniu buvo "Capitol Marketo" savininkai.

Vytautas G. Skrinska, vaistininkas ir "Ideal Pharmacy" savininkas buvo išvykęs atostogauti Miami Beach, Floridoj ir sugrįžta sausio 18-tą.

Ponia V. G. Skrinska, vaistininko žmona su savo motina p. V. Pečiuriene, iš Boston, Mass., išvyks vasario 2-trą dieną atostogauti dvi savaites Miami Beach, Floridoj. Juodvi ketina sugrįžt vasario 18-tą.

"Amerikos Lietuvis" taipgi ir kitų laikraščių reporteriai gavo užkvietimus dalyvauti Leland Powers radio, televizijos ir teatrų mokyklos baigiančių studentų lošimų perstatymuose. Teatro lošimai prasidės sausio 22-trą ir tęsis 4 dienas. Studentų tarpe randasi vienas lietuvis iš Worcesterio, labai gerai žinomas, kaip pianistas ir buvęs soprano dainininkas, Vincukas L. Motiejaitis. Nuo pat savo mažų dienų, būdamas 6 metų jis pradėjo dalyvauti oro bangų radio programose. Kadangi jis labai mėgo oro bangų artisto darbus, jis įsigilino į tą šaką ir pavasarį baigs.

Ponai Jonas ir Petronėlė Bačinskai, nuo Providence gatvės išvyks į savo biznio vietą, Miami, Floridoj, vasario 15-tą.

Ponia Kinnaway iš Cherry Valley laukia jos dukters Emilijos ir jos šeimos, kurie atvyks iš Washingtono bile diena.

Marytė Puskepalaitytė Kalėdoms dovana — žieda gavo nuo Vytauto Prapuolenio. Abudu naujai atvykę į šį kraštą. Vestuvės bus vasario 14-tą, šv. Kazimiero bažnyčioje.

Vietinė Worcesterio Lietuvai Remti draugija pradėjo ruošti prie Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių paminėjimo Programa dabar planuojama, vėliau bus paskelbta.

Dabartiniu laiku, Worcesterį nepaprastai daug lietuvių išmirė ir girdėti, kad daug serga, netik jaunų, taipgi pagyvenusių.

Šį mėnesį, pašto įstaigoje, visi nepiliečiai arba svetimšaliai registruojasi, užpildo blankas. Reikia prašyti registracijos numerį, pavardę, vardą, kurios šalies pilietis, kokių vardu užsiregistravęs, kur ir kada gimęs, per kokį uostą ir kada atvykęs į Ameriką.

Worcesterį pradėjo atsirasti daugiau butų. Daug žmonių persikėlė gyventi į Californiją, į vakarines valstijas ar Floridą, taipgi daug nusipirko nuosavus namus. Ten kur buvo krūmais apaugę laukai išdygo kaip grybai nauji namukai, kurių vis daugiau pristatoma. Gal tuojaus nebus jokio namų trukumo.

Juozo ir Marijonos Žemaičių vietinio vargonininko ir muziko visi šeimos nariai šventė Kalėdų ir Naujų Metų šventes sykiu, nes jų dveji sūnūs parvyko namon iš militariškų tarnysčių.

— Ponia Louise Sudeikienė, kuri gyvena 25 Plantation gatvės, Lietuvių Moterų Klubo narė, rimtai serga Miesto ligoninėje.

Ponia Rožė Dugan, iš Bridgeport, Conn. mirė sausio 13-tą. Laidotuvės buvo penktadienį, sausio 16-tą, iš Daugėlos laidotuvių koplyčios, Park Avenue, Bridgeport, onn. P-lė Julė Metrikaitė, dalyvavo savo tetos laidotuvėse; taipgi ponia J. Skrinskienė, pu-seserė, Elena Akstinienė, su duktere Birute buvo nuvykę į laidotuves.

Iki saus. 9-tos, oras buvo labai gražus, žiema kitur nuėjo, atrodė jau kaip pavasaris, bet sausio 8-tą pradėjo snigti ir audra nesustojo per penkis dienas. Sniegas padarė daug vargo ir nuostolių visiems, bet paskui lijo lelais, kas suparalizavo susisiekimą keliuose ir nukirto telefonų ir elektros vietas. Daug žmonių rimtai susižeidė puldama ant ledo. Vienok laipsniškai Worcesteris, kaip ir kiti miestai Naujoje Anglijoje išsikasė iš sniego. Antradienį ir trečiadienį pasirodė saulė, termometras pakilo iki 41 laipsnių. Vienok, šios savaitės pabaigoje galima laukti daugiau sniego, kaip oro pranašautojas spėja.

MIRĖ

Marijona Gražulienė, sulaukusi 62 metų, mirė sausio 4-tą, Memorial ligoninėje. Ji gyveno Worcesterio priemiesty, Cherry Valley per 45 metus. Ji paliko savo vyrą Petrą Gražulį, sūnų Arturą, du brolius Lietuvoje. Ji priklausė prie Marijos Vardo, šv. Onos ir Birutės draugijų. Laidotuvės įvyko sausio 7-tą. Iškilmingos gedulo mišios buvo atlaikytis šv. Kazimiero bažnyčioj, paskui palaidota šv. Jono kapuose.

Antanina (Raudonis) Šilalienė mirė sausio 8-tą, šv. Vincento ligoninėje. Ji paliko savo vyrą Jokubą Šilalį, du sūnus, Joną ir Antaną; dvi dukteri, Marijoną ir Oną Kaminskiene, du brolius.

DĖMESIO !!! LINKSMA IR IDOMU !!! DĖMESIO !!!
PIRMAS LITERATūros IR DAINŲ VAKARAS WORCESTERY
 — IVYKSTA —
1953 m. Sausio mėn. 24 d. (Šeštadienį)
Lietuvių Klubo salėje, 12 Vernon str.

PROGRAMĄ ISPILDYS:

1. Lietuvos Operos solistas STASYS LIEPAS—BARITONAS, akompanuojant Vilniaus Operos dirigentui JARONIMUI KAČINSKUI.
2. Savo kūrybą skaitys rašytojas humoristas ANTANAS GUSTAITIS ir Bostono Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas rašytojas ir poetas STASYS SĄNTVARAS.
3. Po koncerto įvyks šokiai. Gros naujas tremtinių orkestras "TANGO".

Visus lietuvius maloniai prašome atsilankyti pasiklausyti dainų ir išgirsti linksmo samojaus.

PRADZIA: 7 VAL. VAK. ĮEJIMAS 99c
 Vakaro pelnas skiriamas BALFui
ALTS.WORCESTERIO SKYR. VALDYBA

GERUS KEPYKLOS PRODUKTUS

PAŽINSITE TIK RAGAUJANT

LEDERMAN BROS BAKERY, Inc.

Duona - Bandukės - Tortai

Užsakymai Parengimam

106-108 WATER GATVĖS - WORCESTER, MASS.

Telephone 3-9487

Feliksą ir Gabrielių, ir du anuku. Laidotuvės įvyko sausio 10-tą su bažnytinėmis apeigomis šv. Kazimiero bažnyčioj, paskui nulydėta į Notre Dame kapus.

Juozas Gudzevičius išgyvenęs Worcesterį per 40 metų, mirė penktadienį. Jisai priklausė prie SLA. 57-tos kuopos, šv. Kazimiero draugijos, taipgi kitų vietinių draugijų, prisidėdamas darbu ir aukomis. Jisai buvo pirmojo Pasaulinio Karo veteranas, Velionis paliko savo žmoną Emiliją Petrolaitis Gudzevičienę, dukterį Emiliją Gudzevičiūtę; 4 brolius, Stanislovą Amerike, Antaną, Vladą ir Sėmoną, Lietuvoje; seserį Agotą Varuzilienę, Worcesterį. Laidotuvės įvyko sausio 13-tą, šv. Kazimiero bažnyčioj buvo atlaikytos mišios ir paskui palaidotas Notre Dame kapuose.

Ona Sniukštė Butkus švedienė, sulaukusi 59 metų, mirė šv. Vincento ligoninėje. Ji priklausė prie šv. Petronėlės, Birutės ir Marijos Vardo draugijų. Ji paliko savo vyrą Praną Švedą; tris sūnus, Joną, Antaną ir Steponą Butkus; brolių dvi seseri ir aštuonis anūkus. Laidotuvės įvyko sausio 14-tą, su pamaldomis šv. Kazimiero bažnyčioj, paskui nulydėta į šv. Jono kapus.

Ona Gildauskienė, mirė staiga sausio 14-tą, savo namuose. Ji priklausė prie Aušros Vartų Moterų klubo ir kitų bažnytinių draugijų. Velionė paliko savo vyrą Kazimierą, dukterį Birutę; septynis sūnus, Joną, Vytautą, Edmundą, Tomą, Danielių; Antaną ir Kazimierą; seserį p. Prancišką Hopkins ir aštuonis anūkus. Laidotuvės įvyko penktadienį ryte su gedulingomis pamaldomis Aušros Vartų bažnyčioj, paskui į šv. Jono kapus.

Radio Žinios

Lietuvių Radio Korp. radio programa ateinanti sekmadienį, per stotį WBMS, 1090 kilocycles (netali WBS stoties) 12:00 iki 12:30 val. per pietus bus sekanti:

- 1—Muzika.
- 2—Dainos.
- 3—Magdutės Pasaka.

Biznio reikalais, malonėkt rašyti radio ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Ačiū. Steponas Minkus

Susirinkimas

Š. m. sausio mėn. 18 d. 3 val. po pietų, Liet. Pil. Klubo salėje, 12 Vernon St. įvyks Lietuvai Remti D-jos I skyr. metinis susirinkimas. Bus renkama valdyba 1953 metams ir aptariama Vasario 16 d. minėjimo reikalai. Visų narių prašome dalyvauti.
LRD. I skyr. Valdyba

Laukite Atidarymo

WILFAND gerai žinoma krautuvė neužilgo atsidarys su vieno sustojimo krautuve, kur visi sau pasitarnauja, kad patenkinti savo skaitlingų klientų norus. Naujas ir pilnas valgomųjų daiktų skyrius bus pridėtas prie mūsų jau pagarsėjusio pieno produktų ir rūkytų žuvų skyrių. Tėmykite didelį atidarymą —
WILFAND'S
 115 WATER ST., Worcester

So. Boston, Mass.

Liet. Radio Korp. Sukaktuvės
 Jei turit talentą, panaudokit. Štai Jum proga laimėti pinigiską dovana už savo talentą. Lietuvių Radio Korp. proga savo 19 metų sukaktuvių kviečia Tamstą dalyvauti talentų parengime, sekmadienį, vasario 1-mą, S. B. Lietuvių Piliiečių Auditorioj, 368 W. Broadway, kampas E St. South Boston, 3-čią val. po piet. Užsiregistruokit dabar prisijūdami savo vardą, adresą ir pranešdami kokį talentą turit. Rašykit Steponui Minkui, 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Išnuomavimui

Patogus 6 kambarių butas, pirmas augštas, 84 Washington St., kampas Gold St. Nuoma \$40 00. Tel. 6-0084.

Worc. Tremt. Bendr.

Susirinkimas

1953 m. sausio mėn. 18 d. 3 val. po pietų, Lietuvių Klubo salėje (12 Vernon St.) šaukiamas Tremtinių Bendruomenės susirinkimas aptarti bėgamuosius reikalus. Kviečiame visus tremt. atsilankyti į susirinkimą.

Klauskitės

Sekm. nuo 11:30 iki 12 val. ryte Oro Bancomis Lietuviškos Radio Programos vad. J. JANUSH, Jr. Iš WKNB Stoties 840 kc.

UŽKVĖTĖTIMAS Antradienį, Sausio 20-tą

Nuoširdžiai kviečiam Jus atsilankyti į

Widoff Naujos Kepyklos ATIDARYMĄ

Bus Užkandžiai

Ir Widoff naujų produktų dovana bus suteikta visiems.

Vedėjas p. SHAMUS, priims visus svečius

Telephone 2-7200

CHARLIE'S ESSO SERVICE

Atlas Baterijos ir Padangos

Telephone 3-9685

KAMPAS GRAFTON GATVĖS ir PENN ALEJOS

Worcester, Mass.

DR. ANTHONY ARENT

— LIETUVIS GYDYTOJAS —

Vidujinių Ligų Specialistas

Valandos Pagal Susitarimą

OFISAS: 507 MAIN STREET

PARK BLDG.

Worcester, Mass.

TEL. 7-2173—namai

TEL. 6-0671

Dr. K. Cirtautas

Worcester

Laikė savo kalėdinių atostogų, Dr. K. Cirtautas atkankė savo draugus Worcesterį. Sausio mėnesio pabaigoj, jis persikels iš Pensylvanijos į rytus, į Cambridge, Mass. Jis pradės vasario mėnesį naują darbą, kaip Harvard universiteto mokomojo personalo narys ir pats mokysis. Dr. Cirtautas yra pakviestas kalbėti į Bostoną, 16 vasario minėjimo proga. Vasario mėn. 15 d. po pietų įvyks Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas. Profesorius kalbės tos pačios dienos vakare, Cambridge, Mass., irgi Nepriklausomybės minėjime.

Dviejų Šeimynų Namas

PARDAVIMUI

Netoli Hadwen parko, po 5 kambarius, kieto medžio grindys, garinis šildymas, 4½ akrų žemė. Kaina \$12,800
 Naujas mūrinis namas 4 kambarių, galima dastatyt ant viršaus, sodas, vištinkas, 3 akeriai žemės, Karštas vanduo, garinis šildymas, \$13,000.

Kreipkitės pas Mr. Dodge 35 Canton St., Tel. 21747 Worcester, Mass.

SIXTEENTH ANNUAL CHARITY CIRCUS

WORCESTER AUDITORIUM

Jan.

18-24

FUN FOR YOUNG AND OLD, GREATEST ALL-STAR INDOOR CIRCUS

JOHN LADDIE & COMPANY Dog Comedy Bits

- Herma Novello Comedy Monkey Antics
- Capt. Joe Basile and His Famous Television Show
- Ranger Joe with His Famous Big Top Band
- The Briants Knockabout Comedians
- Leon DeRousseau Famous Death Defying Leap
- Five Amandis Teeterboard Artists
- Four Vamedils Ringling Feathered Perch Act
- Spillers Educated Performing Seals
- John Laddie with His Laugh-Provoking Dog Act
- World Famous Clowns Presented by DAVE MALCOLM Prominent Ring Master

20 COMPLETE SHOWS
 Daily — 3:45 - 7:15 — Sunday 3 - 8 P.M.
 Complete Show 75 Cents - Tax Included
 WORCESTER AUDITORIUM
EVENING KIDDIES CONTEST
 AT 7:00 P.M.

Monday—PET CONTEST
Tuesday—WESTERN COSTUME CONTEST
Wednesday—CLOWN MAKEUP CONTEST
Thursday—FRECKLES CONTEST

Being Conducted For Benefit of

ALETHEIA GROTTO CEREBRAL PALSY CLINIC

Mammoth Midway!!

All New and Different — Featuring

Side Shows

MIDWAY BOOTHS-PITCHMEN

RIDES • DEMONSTRATORS

CIRCUS HEADQUARTERS

75 Main St. Worcester

Dial 3-8032 for Reservations

FOUR VAMEDILS Sensational European Perch Act appearing at Annual Charity Circus, Worcester Auditorium, January 18-24

NOW YOU CAN AFFORD BEAUTIFUL FLOORS!

The Shetland shines wood floors and linoleum to a mirror-finish—quickly—easily. All you do is guide it. Mar-proof guard protects furniture. Scrubbing, buffing and rug-cleaning attachments are available. Come in for convincing demonstration.

Shetland TWIN-BRUSH ELECTRIC POLISHER
\$49.95 (LOW BUDGET TERMS IF DESIRED)

Worcester County Electric Company
 Part of New England Electric System